

Luistervink oktober 2021

Inhoud

Op de hoogte.....	3
Deel 1: Steun Luisterpunt met een vrijwillige bijdrage.....	3
Deel 2: Nieuwe keuzelijsten voor Daisy-boeken en brailleboeken	4
Deel 3: De Week van het Nederlands: Taalkrant beschikbaar in Daisy en braille...	6
Deel 4: Ben jij al ingeschreven voor de online leesclub met Christophe Vekeman op 13 oktober?	6
Deel 5: Een bericht van onze partner Transkript over de Hoorspelomnibus 2021 ..	7
Nieuws uit Boekenland	7
Deel 1: Besmette stad een hedendaags artistiek antwoord op Paul van Ostaijens boek	7
Deel 2: 150 jaar Stijn Streuvels	8
Deel 3: Niet te missen: Saša Stanišić wint met ‘Herkomst’ de Europese Literatuurprijs 2021	9
Deel 4: De shortlist voor de Bronzen Uil 2021, de prijs voor het beste Nederlandstalige literaire debuut	10
Heerlijk ontspannend.....	12
Deel 1: ‘Wildgroei: roman’ van Nina Lykke.....	12
Deel 2: ‘Het offer van Scarlington’ van K.R. Valgaeren.....	12
Deel 3: ‘999 feiten waar je meestal helemaal niets aan hebt’ van Herman Boel...	13
De boeknummers.....	13
De Residentensessies van het Huis van de Dichter in Watou: deel 1	13
Werk van de residenten in onze collectie.....	14
Lezers tippen lezers	15
Deel 1: ‘Een lied voor Achilles’ van Madeline Miller	15
Deel 2: ‘Wolgakinderen’ van Guzel Jachina en ‘Ze kwam uit Marioepol’ van Natascha Wodin.....	15
De boeknummers.....	16
Bezorg ons jouw boekentip!	16
Auteur in de kijker: Georges Simenon, met de boeken ‘Het rapport van de gendarme’ en ‘Manesteek’	17
Twee recent vertaalde boeken van Simenon	17
1. ‘Het rapport van de gendarme’	17
2. ‘Manesteek’	17

De boeknummers	18
Auteurs lezen voor en wel in je oor.....	18
Deel 1: 'Sausage: een blik op Elizabeth II' van Harry De Paepe.....	18
Deel 2: 'De kus van Dabrowski: hoe het 'pijnkabinet' van een onecht kind een schatkamer werd' van Chris Van Camp.....	18
Deel 3: 'Wijs, grijs & puber' van Jean Paul Van Bendegem	19
De boeknummers.....	19
Onder de loep: Vijf boeken over veerkracht en mentaal welzijn	20
Deel 1: 'Feel good: de G-spot van geluk: geld, gezondheid, groots dromen, gemoedsrust, geliefden' van Arne Hermans	20
Deel 2: 'Veerkracht: onze natuurlijke weerstand tegen een leven vol stress' van Michael Portzky.....	20
Deel 3: 'JOMO! The joy of missing out: rust in je huis, evenwicht in je leven, ruimte in je hoofd' van Nele Colle	21
Deel 4: 'Woman up' van Eva Daeleman.....	21
Deel 5: 'De kunst van herinneringen maken' van Meik Wiking.....	22
De boeknummers.....	22
De terugblik: drie boeken over de Belgische republieken en de revolutie van 1830	23
Deel 1: 'Belgische republieken: radicalen tussen twee revoluties (1830-1850)' van Els Witte	23
Deel 2: 'Het verlies van België: de strijd tussen de Nederlandse koning en de Belgische revolutionairen in 1830' van Johan Op de Beeck	23
Deel 3: 'De heldendood tegen de Belgen: historische roman' van Nanning G. Keizer.....	24
De boeknummers.....	24
Het Neusje van de Zalm: 'Treinen en kamers' van Annelies Verbeke, met een gesprek met de auteur.....	24
De boeknummers.....	26
Reis rond de wereld: vijf boeken uit Schotland.....	27
Deel 1: 'Shuggie Bain' van Douglas Stuart	27
Deel 2: 'De Reizigerencyclus' van Diana Gabaldon.....	28
Deel 3: 'Peter Pan' van J.M. Barrie	28
Deel 4: 'De Seizoenencyclus' van Ali Smith.....	29
Deel 5: 'Kat & muis' van Ian Rankin	30
De boeknummers.....	31
Over de taalgrens	32
Deel 1: 'Neither here nor there: travels in Europe' van Bill Bryson.....	32

Deel 2: 'La tulipe noire' van Alexandre Dumas	32
Deel 3: 'Les heures claires' van Emile Verhaeren.....	33
De boeknummers.....	33
Voor de liefhebber van: boeken over taal	33
Deel 1: 'Atlas van de Nederlandse taal: editie Vlaanderen' van Fieke van der Gucht, Johan de Caluwe, Mathilde Jansen en Nicoline van der Sijs	34
Deel 2: 'Taal is zeg maar echt mijn ding' van Paulien Cornelisse	34
Deel 3: 'Heerlijk helder' van Jan Hautekiet en Ann De Craemer.....	34
Deel 4: 'De zevende functie van taal' van Laurent Binet.....	35
Deel 5: 'Woordenboek' van Jenny Erpenbeck	35
De boeknummers.....	36
Verhaal centraal: 'Eerste persoon enkelvoud' van Haruki Murakami.....	36
Boeknummer.....	37
Hoorspel uit de doos: 'Het derde huwelijk' van Tom Van Dyck, naar het werk van Tom Lanoye.....	37
Colofon	37

Op de hoogte

Steun Luisterpunt met een vrijwillige bijdrage

Nieuwe keuzelijsten voor Daisy-boeken en brailleboeken

De Week van het Nederlands: Taalkrant beschikbaar in Daisy en braille

Ben jij al ingeschreven voor de online leesclub met Christophe Vekeman op 13 oktober?

en Een bericht van onze partner Transkript over de Hoorspelomnibus 2021

Deel 1: Steun Luisterpunt met een vrijwillige bijdrage

Beste lezer,

Elk jaar in oktober doen we een beroep op je gulheid. We doen dit omdat jij of iemand uit jouw omgeving dagelijks geniet van een van onze duizenden luister- en/of brailleboeken. Of omdat je Luisterpunt om een andere reden een warm hart toedraagt.

Wil je Luisterpunt helpen met een financiële bijdrage om je steun en waardering te uiten? Dat zouden wij heel erg op prijs stellen!

Je kan je gift op twee manieren overmaken:

1. Kies voor een klassieke overschrijving op rekeningnummer BE39 7350 7350 0019.
2. Surf naar www.luisterpuntbibliotheek.be/gift en betaal online met een betaalmiddel naar keuze, zoals Bancontact, Visa/Mastercard, PayPal, enzovoort.

Voor giften vanaf € 40 op jaarbasis ontvangt u een fiscaal attest.

Vorig jaar riepen we op om ons te ondersteunen bij de bouw van onze nieuwe studio en bij de aankoop van een nieuwe (tweedehands) Daisy-robot. De studio is operationeel en auteurs zijn enthousiast om te komen inlezen. De Daisy-robot draait op volle toeren en zorgt dagelijks voor het branden en printen van enkele honderden cd's. Als je weet dat 20% van onze lezers cd-lezers zijn en dat zij voor bijna 50% van de uitleningen op jaarbasis zorgen, dan is duidelijk dat goed werkende Daisy-robots belangrijk zijn.

Dit jaar bevinden de nodige investeringen zich meer achter de schermen, maar toch in het hart van je geliefde bibliotheek: we werken namelijk aan een nieuw en gebruiksvriendelijk bibliotheekstelsel voor onze lezers-, boeken- en uitleenadministratie. Het stelsel dat we nu gebruiken is 30 jaar oud en helemaal niet aangepast aan de noden van deze tijd. Een vernieuwing dringt zich op. Daarnaast willen we investeren in een kosten- en haalbaarheidsanalyse om onze brailleboeken ook digitaal uit te lenen. Navraag bij onze collega-bibliotheken in het Verenigd Koninkrijk en Spanje leert ons dat het braillelezen toeneemt dankzij digitale braille. Omdat braille echt belangrijk is, bijvoorbeeld voor de woordbeelden en de spelling, willen we brailleboeken dus ook graag digitaal uitlenen zodat onze braillelezers kunnen kiezen tussen papier en brailleleesregel.

Jaarlijks bezorgen we meer dan 150.000 boeken aan onze lezers. Onze samenwerking met gemeentelijke bibliotheken, woonzorgcentra en scholen breidt nog steeds gestaag uit. Meer en meer personen met een leesbeperking ontdekken ook langs die weg onze Daisy-boeken.

We hebben tijdens de coronacrisis ons best gedaan om de bibliotheek draaiende te houden en hebben dagelijks meer boeken dan ooit verstuurd.

Zoals je merkt kost onze werking handenvol geld. Toch willen we het lid worden van Luisterpunt, het lenen en verzenden van boeken kosteloos houden voor onze lezers. Jouw gift komt volledig ten goede aan onze dienstverlening. Steun ons nog vandaag!

Meer informatie over de bibliotheekdienstverlening vind je op www.luisterpuntbibliotheek.be en op www.ikhaatlezen.be.

Namens het bestuur en alle medewerkers van Luisterpunt danken wij jou alvast van harte voor jouw financiële bijdrage!

Deel 2: Nieuwe keuzelijsten voor Daisy-boeken en brailleboeken

Er zijn nieuwe keuzelijsten beschikbaar voor Daisy-boeken en brailleboeken! Zoals elk jaar geven we je de mogelijkheid om keuzelijsten voor Daisy-boeken en brailleboeken aan te vragen. Het gaat hierbij wel degelijk om keuzelijsten, dus niet om volledige deelcatalogi. Elke keuzelijst bevat een selectie van honderd boeken. Dat wil zeggen dat als er van een bepaald genre of over een bepaald onderwerp meer dan honderd boeken in onze collectie zitten, we er een weloverwogen selectie uit maken.

Per boek vermelden we telkens auteur, titel, korte inhoud, speelduur en boeknummer. Je kan keuzelijsten aanvragen van diverse romangenres zoals detectives, historische romans, romantische boeken, thrillers, verhalen, enzovoort. De volledige lijst geven we zo meteen.

Voor de informatieve boeken kan je een of meerdere onderwerpen opgeven waarin je geïnteresseerd bent. Bijvoorbeeld een bepaalde periode in de geschiedenis, een land, een oorlog, een sport, een ziekte, een wijsgerige stroming, een religie, enzovoort. Naast lijsten van romans en informatieve boeken kan je ook van onze kinder- en jeugdboeken keuzelijsten aanvragen. Die worden opgesteld per leeftijd: van 3 tot 5 jaar, van 6 tot 8 jaar, van 9 tot 11 jaar en van 12 tot 14 jaar. Je mag zoveel keuzelijsten aanvragen als je wil. De keuzelijsten zijn verkrijgbaar in volgende vormen:

- 1: op Daisy-cd; de tekst wordt dan voorgelezen door een synthetische stem.
- 2: via e-mail.
- 3: in braille.
- 4: in gedrukte vorm.

De Daisy-, e-mail- en braillelijsten zijn gratis en hoef je niet terug te sturen. De gedrukte lijsten kosten drie euro per lijst en moet je uiteraard ook niet terugsturen. Gedrukte keuzelijsten kan je enkel aanvragen door drie euro of een veelvoud daarvan (naargelang het aantal lijsten dat je wilt) over te schrijven op het rekeningnummer van Luisterpunt: BE 20 73 50 19 46 50 56. De kosteloze Daisy-, e-mail- en braillelijsten kan je aanvragen op drie manieren:

- 1: door een e-mail te sturen naar:
info@luisterpuntbibliotheek.be
- 2: door een briefje te steken in een verzendhoesje van een Daisy-boek.
- 3: door te bellen naar het nummer: 02 423 04 11.

Voor welke weg je ook kiest, gelieve steeds volgende gegevens te vermelden:

- 1: Naam en lenersnummer.
- 2: De keuzelijsten die je wenst te ontvangen. Bij informatieve boeken kan je een of meerdere specifieke onderwerpen opgeven.
- 3: De vorm waarin je het wilt ontvangen: op Daisy-cd, via e-mail of in braille. Voor gedrukte keuzelijsten moet je eerst het bedrag overschrijven. Op het overschrijvingsformulier kan je in het vakje bestemd voor de mededeling invullen welke lijsten je wenst te ontvangen.

We beginnen met de Daisy-boeken. Van volgende romangenres zijn er nieuwe keuzelijsten gemaakt. Dat betekent dat de boeken die op deze lijsten staan niet in eerdere keuzelijsten werden opgenomen. Autobiografische literatuur. Chicklit. Detectives. Engelse boeken. Fantasy. Franse boeken. Historische literatuur. Poëziebundels. Reisverhalen. Romans. Romantische literatuur. Satiren. Thrillers. Verhalen. Waargebeurd.

Dan is het nu de beurt aan de brailleboeken. Van volgende romangenres zijn er nieuwe keuzelijsten beschikbaar. Chicklit. Detectives. Historische literatuur. Romans. Romantische literatuur. Streek- en familieromans. Thrillers. Verfilmde boeken. Verhalen.

Deel 3: De Week van het Nederlands: Taalkrant beschikbaar in Daisy en braille

Leve de Nederlandse taal! Van 2 oktober tot 9 oktober vieren we de Week van het Nederlands, een samenwerking van Vlaams-Nederlands Huis deBuren en de Taalunie. In september kondigden we deze bijzondere week al aan. Samen met verschillende partners brengen deBuren en de Taalunie de veelzijdigheid van het Nederlands onder de aandacht. Thema van deze zevende editie is 'taal op stellen', de ambassadeurs zijn Nederlands schrijver en performer Elfie Tromp en de Vlaamse theatermaker, performer en activist Jaouad Alloul.

Bij de Week van het Nederlands hoort telkens een Taalkrant, vol weetjes over het Nederlands, activiteiten en uitdagingen. Ook gaven de ambassadeurs hun mening over de toekomst van het Nederlands in een interview. Samen met onze Nederlandse collega's van Passend Lezen hebben we een luisterversie én een brailleversie gemaakt. Elfie Tromp en Jaouad Alloul lazen de krant zelf in in onze studio. Je kan de krant beluisteren of de brailleversie aanvragen op www.weekvanhetnederlands.org/portfolio/inclusieve-taalkrant.

Lees je graag boeken over taal? In de rubriek 'Voor de liefhebber van' zetten we enkele bijzondere boeken op een rijtje!

Deel 4: Ben jij al ingeschreven voor de online leesclub met Christophe Vekeman op 13 oktober?

Donderdag 13 oktober van 19u30 tot 21u30 organiseren we samen met deBuren een online leesclub rond het boek 'Carwash' van Christophe Vekeman. In een klein gezelschap keren we Carwash binnenstebuiten, vertellen we wat ons het meest is bijgebleven en stellen we aan de auteur vragen over symboliek, inspiratie en werkwijze.

'Carwash' is niets minder dan de eerste musical in de geschiedenis van de wereldliteratuur en vertelt het verhaal van twee jonge geliefden die in een kleine truck een grote lading jeans naar het verre Bullet moeten brengen. Of is het toch iets anders dat zij vervoeren? Wie zal het zeggen?

Marnix Verplancke schreef in Knack: "Nadat we de laatste bladzijde van *Carwash* hadden omgeslagen, gingen we spontaan over tot het maken van een handstand tegen de muur. Zoveel lol, leut en samenzang hadden we nimmer in een boek aangetroffen en dat werkte op het gemoed."

Dat belooft!

Christophe Vekeman las zijn boek bovendien zelf in in onze huisstudio, en aangezien Carwash een geschreven musical is, hoort er muziek bij!

Net als enkele Luisterpuntcollega's zin om aan te sluiten bij de leesclub?

De leesclub vindt plaats op 13 oktober van 19u30 tot 21u30 en verloopt online, via Zoom. Voor meer informatie en om een ticket te kopen surf je naar de website van deBuren, www.deburen.eu/programma/5297/leesclub-met-christophe-vekeman. Een ticket kost 5 euro. Tot dan!

Deel 5: Een bericht van onze partner Transkript over de Hoorspelomnibus 2021

Bij Transkript kan je terecht voor heel wat fijne tijdschriften in Daisy-luistervorm, maar jaarlijks brengen ze ook een Hoorspelomnibus uit. Zo ook dit jaar. Samensteller Ronny Delwiche vertelt je er alles over.

Nieuws uit Boekenland

Besmette stad, een hedendaags artistiek antwoord op Paul van Ostaijens boek

150 jaar Stijn Streuvels

Niet te missen: Saša Stanišić wint met 'Herkomst' de Europese Literatuurprijs 2021

en De shortlist van de Bronzen Uil 2021, de prijs voor het beste Nederlandstalige debuut

Deel 1: Besmette stad een hedendaags artistiek antwoord op Paul van Ostaijens boek

Vlaams-Nederlands Huis deBuren lanceerde tijdens de lockdown in de lente van 2020 het multimediale project Besmette Stad. Vijfenzestig Vlaamse en Nederlandse kunstenaars gaven een artistiek antwoord op de coronacrisis. Ze lieten zich daarbij inspireren door Bezette Stad, de internationaal vermaarde dichtbundel waarin de Vlaamse schrijver Paul van Ostaijen terugkijkt op de Eerste Wereldoorlog. Met zicht op de terugweg van het virus zijn we in het najaar 2021 beland bij 'De Aftocht', het laatste gedicht uit Bezette Stad.

Het boek 'Besmette Stad' is een bloemlezing die Matthijs de Ridder (schrijver en literatuurcriticus) en Willem Bongers-Dek (directeur van Vlaams-Nederlands Huis deBuren) samenstelden op basis van dit project.

Het boek bevat bijdragen van Ilya Leonard Pfeijffer, Annelies Verbeke, Sanneke van Hassel, Jeroen Olyslaegers, Lieke Marsman, Gaea Schoeters, Simon(e) van Saarloos, Wide Vercknocke, Aya Sabi, Benno Barnard, Ward Zwart, Pete Wu, Shamisa Debroey, Lisette Ma Neza, Erik Spinoy, Eleni Debo, Sassafras De Bruyn, Babs Gons, Maud Vanhauwaert, Asha Karami, Marlene van Niekerk, Alfred Schaffer, Hannah van Binsbergen, Ellen Deckwitz en vele, vele anderen.

Je luistert zo meteen naar twee bijdragen: het eerste heet 'C'est la pluie' en werd geschreven door Anke Verschuere als antwoord op 'Eenzame stad'. Het tweede fragment schreef Kaya Erdiņç als antwoord op 'Asta Nielsen'. Het heet 'Geborgenheid'.

We laten telkens eerst het gedicht van Paul Van Ostaijen horen, meesterlijk voorgedragen door Luk de Koninck, en daarna het hedendaagse antwoord.

De boeknummers

'Besmette stad', samengesteld door Matthijs de Ridder en Willem Bongers-Dek.
Speelduur: 5:00, boeknummer: 30117.

'Bezette stad. Nagelaten gedichten' van Paul Van Ostaijen.

Speelduur: 3:13, boeknummer: 24498. 5 braillebanden, boeknummer: 16536.

Deel 2: 150 jaar Stijn Streuvels

Op de website ter ere van 150 jaar Stijn Streuvels (www.150jaarstreuvels.be) lezen we dat Frank Lateur – alias Stijn Streuvels - op 3 oktober 1871 het levenslicht ziet in Heule. Als Frank 16 jaar is, verhuist het gezin Lateur naar de bakkerij van zijn nonkels in Avelgem, waar hij eerder al in de leer was gegaan. De postbode - 'boodje' zegt Streuvels – brengt om de haverklap bestelde boeken naar de bakkerij in Avelgem, want zijn leeshonger is enorm. Zijn moeder gooit dan met minachting het nieuwe exemplaar op de broodplank en zegt: "Dààr! Ge zult nog uw zinnen steken in al die boeken!"

En dat heeft Stijn niet nagelaten. Van verwoed lezer transformeert hij tot schrijver. Gedurende 64 jaar schrijverschap pent hij meer dan 50 boeken neer. Met zijn mythische figuren, visionaire kracht en taalrijkdom ontpopt hij zich tot een universeel auteur van internationaal niveau. Hij wint alle mogelijke prijzen in de Nederlandstalige literatuur. Zijn bekendste werken zijn *De oogst* (1900), *Langs de wegen* (1902), *De vlaschaard* (1907), *Het leven en de dood in de ast* (1926) en *De teleurgang van de Waterhoek* (1927).

In 1905 neemt Stijn Streuvels zijn intrek in het Lijsternest in Ingooigem en stopt met de bakkerij. Enkele jaren later wordt zijn landhuis uitgebreid met een smalle schrijfkamer en een panoramisch venster dat uitkijkt op de zacht glooiende velden tussen Leie en Schelde. Streuvels is verknocht aan het landschap en zijn bewoners. Zijn grote kracht is dat hij in een uitermate levendige taal deze vertrouwde omgeving op een doordringende wijze weet te portretteren en er universele thema's op projecteert.

Op 15 augustus 1969 overlijdt Stijn Streuvels in zijn werkkamer met het grote raam. 150 jaar na zijn geboorte inspireren het Lijsternest en Streuvels' erfenis nog steeds bezoekers, residenten, schrijvers en kunstenaars.

Je luistert naar een fragment uit 'Het leven en de dood in den ast'.

Boeknummers

'De oogst'

Speelduur: 2:37, boeknummer: 30196.

3 braillebanden, boeknummer: 41024.

'Langs de wegen'

Werd opnieuw uitgegeven naar aanleiding van Steuvels' 150ste verjaardag en wordt ingelezen.

'De vlaschaard'

Speelduur: 10:00, boeknummer: 26794.

‘Het leven en de dood in den ast’

Speelduur: 3:13, boeknummer: 23330. 3 braillebanden, boeknummer: 16541.

‘De teleurgang van de Waterhoek’

Speelduur: 8:48, boeknummer: 27226.

Deel 3: Niet te missen: Saša Stanišić wint met ‘Herkomst’ de Europese Literatuurprijs 2021

‘Herkomst’ is een autobiografisch meesterwerk dat werd bekroond met de Deutsche Buchpreis 2019. Saša Stanišić, de auteur, verwoordt het zo: ‘Herkomst is een boek over de eerste toevalligheid in onze biografie: ergens geboren worden. En over wat er daarna gebeurt. Het is een boek over taal, jeugd en vele zomers. De zomer toen mijn grootvader zo uitbundig danste dat hij op de voet van mijn grootmoeder trapt en ik bijna niet geboren werd. De zomer toen ik haast verdronk. De zomer toen Angela Merkel alle grenzen openstelde, die leek op de zomer toen ik naar Duitsland vluchtte. ‘Herkomst’ is een ode aan mijn grootmoeder die lijdt aan dementie. Terwijl ik mijn herinneringen orden, verliest zij de hare.’

Deze roman gaat over de vlucht van Stanišić en zijn ouders van Višegrad in het voormalige Bosnië en Herzegovina naar Duitsland in 1992. Minutieus ontleedt Stanišić wat er is voorgevallen tijdens die vlucht en zet hij zijn familiegeschiedenis uiteen.

Na de Buchpreis sleepte ‘Herkomst’ nu dus ook de Europese Literatuurprijs in de wacht. Deze prijs bekroont een roman geschreven in een taal van een land dat behoort tot de Raad van Europa, en vraagt specifiek aandacht voor romans uit het Europese taalgebied. De prijs benadrukt daarmee de literaire diversiteit en de culturele rijkdom van Europa. Niet alleen de auteur maar ook de vertaler van de winnende roman wordt in de bloemetjes gezet, in dit geval Annemarie Vlaming.

In haar rapport schrijft de jury over ‘Herkomst’: ‘Een melancholisch en tegelijkertijd onweerstaanbaar, optimistisch, teder boek. De jury werd geraakt door de heel zorgvuldige, speelse zoektocht naar wat nu het wezen van onze identiteit uitmaakt. Wat "herkomst" eigenlijk is. En steeds blijkt die te vinden in de verbindingen tussen mensen, in de verbinding met taal, en in het grote en ontroerende vermogen van de mens om zich altijd en opnieuw te hechten, terug te grijpen, en het losgeraakte verleden, met de daarin aanwezige dierbare mensen, niet zonder pijn en grote krachtinspanningen, weer vast te maken aan het heden.’

Boeknummer

‘Herkomst’ van Saša Stanišić.

Speelduur: 8:15, boeknummer: 304317.

Deel 4: De shortlist voor de Bronzen Uil 2021, de prijs voor het beste Nederlandstalige literaire debuut

De Bronzen Uil is de Nederlandstalige literaire debuutprijs van het Willemsfonds en het Algemeen-Nederlands-Verbond om debuterende auteurs uit de Lage Landen een breed platform te bieden. De winnaar ontvangt 10.000 euro en gaat samen met de publieksfavoriet op tournee in Vlaanderen en Nederland.

Vier Nederlanders en twee Belgen maken kans.
De vier Nederlandse auteurs:

1. **Simone Atangana Bekono met 'Confrontaties'.**

De zestienjarige Salomé Atabong zit vast in een jeugddetentiecentrum, omdat ze op een middag twee schoolgenoten ernstig heeft mishandeld. Ze probeert haar hoofd koel te houden tussen de andere meiden, irritante psychologen en treiterende begeleiders. Over een maand mag ze naar huis, waar alleen een gezin wacht dat al lang geleden uit elkaar is gevallen. En de anderen in het dorp. Wat zullen zij doen?

Speelduur: 6:00, boeknummer: 303973. 9 braillebanden, boeknummer: 46268.

2. **Tobi Lakmaker met 'De geschiedenis van mijn seksualiteit'.**

'De geschiedenis van mijn seksualiteit luidt: dat ik altijd op zoek ben geweest naar iemand die de deuren en ramen zou sluiten, zou zeggen: en nu is het goed. Meer concreet viel ik eerst op mannen en toen op vrouwen, natuurlijk altijd al op vrouwen, op Muriël de roodharige bijlesdocente met de lange benen, op wie niet, maar ik hield mijn ogen of iets anders erg cruciaals ongeopend. Dat doet ook eigenlijk weinig ter zake.' De geschiedenis van mijn seksualiteit is het messcherpe en onconventionele romandebuut van Tobi Lakmaker, ooit tot muze verklaard en later tot lesbische fundamentalist.

Noot van de redactie: het boek zit met auteursnaam Sofie Lakmaker in onze collectie. Pas sinds augustus noemt de auteur zich Tobi.

Speelduur: 5:09, boeknummer: 304998.

3. **Vincent Merjenbergen met 'De grijzen'.**

In een grensstad worden lichamen opgegraven, een journaliste gaat op onderzoek en stuit op een geschiedenis van vluchtelingen. Een schrijver die er meer van lijkt te weten kijkt op de achtergrond mee.

'De grijzen' is een roman over het kwaad en de dingen waartoe de mens onder bepaalde omstandigheden in staat is. Over de verhalen die we verzinnen om betekenis te geven aan wat we niet kunnen verklaren. In de grensstad praat niemand over 'de vondsten': de lichamen van mannen, vrouwen en kinderen die rechtop in de aarde worden aangetroffen. Ze worden opgegraven in de buitenwijken, waar de hopelozen zich opmaken voor de gevaarlijke oversteek naar de andere kant van de grens. Dit boek wordt momenteel ingelezen.

4. Sholeh Rezazadeh met 'De hemel is altijd paars'.

Arghavan is een jonge Iraanse vrouw die nog maar kort in Nederland woont. Terwijl ze worstelt om een nieuw leven op te bouwen, wordt ze geplaagd door herinneringen aan haar jeugd in Iran. Een jeugd die paradijselijk begon maar een negatieve wending nam toen haar moeder van de ene op de andere dag vertrok en haar vader, haar steun en toeverlaat, verslaafd raakte aan opium. Ze nam daarop een radicaal besluit: ze liet het rauwe, bergachtige landschap van Iran definitief achter zich en vertrok naar het platste land ter wereld: Nederland. Arghavan werkt in een tweedehandswinkel in Amsterdam, waar ze bevriend raakt met sommige klanten, zoals met Anna, een dove danseres, en de oude Johan, die het geluid van bomen opneemt. Ze verwondert zich over dit land waar iedereen haast heeft en waar het onmogelijk lijkt om met de ander verbonden te zijn. Dan wordt ze verliefd op Mees, een jonge muzikant, die haar wereld volkomen op z'n kop zet.

Speelduur: 4:44, boeknummer: 304916

De twee Vlaamse auteurs:

1. Amarylis De Gryse met 'Varkensribben'.

Marieke slaapt al dagen in een huurauto aan de vaart. Net toen ze de was wilde doen, zette haar jeugdliefde haar op straat. Ze raakte haar kleren kwijt, haar huis, en ook zichzelf. De zomer wordt steeds warmer. Ook in het rust- en verzorgingstehuis waar ze als verpleegster de ochtenddienst doet. Door problemen bij de verhuizing van het oude naar het nieuwe, modernere gebouw, blijft Marieke alleen met de bejaarden in de hitte achter.

Maar zolang ze niet te veel nadenkt, komt alles wel goed. Niet aan gehaktballen denken. Niet aan de wegwijnende bejaarden. Niet aan die ene bezoeker die ze naar zijn huis volgde. Niet aan hoe ze opgroeide. Niet aan worst met appelmoes. Niet aan pralines. Niet aan rauw vlees en noordzeesalade. Dan komt alles goed. Toch? 'Varkensribben' is een tragikomisch verhaal over zorgzaamheid, loyaliteit, hoe herinneringen een leven beïnvloeden en hoe eten alle basisemoties kan vervangen.

Speelduur: 6:00, boeknummer: 29717. 7 braillebanden, boeknummer: 17494.

2. Caro Van Thuyne met 'Lijn van wee en wens'.

In het achtste jaar van de rouw laat Mari haar man thuis achter om een rivier te volgen naar zee. Terwijl zij probeert zich los te wandelen van de pijn en een nieuwe lijn te vinden voor haar leven, bouwt Felix aan een plekje waar zijn vrouw zich misschien ooit thuis zal voelen. 'Lijn van wee en wens' is een roman over de onttaking door rouw en de liefde die niet opgeeft.

Dit boek wordt momenteel ingelezen.

Je kan nu luisteren naar een fragment uit 'Varkensribben' van Amarylis De Gryse.

Heerlijk ontspannend

‘Wildgroei: roman’ van Nina Lykke

‘Het offer van Scarlington’ van K.R. Valgaeren

en ‘999 feiten waar je meestal helemaal niets aan hebt’ van Herman Boel

Deel 1: ‘Wildgroei: roman’ van Nina Lykke

Huisarts Elin slaapt op de onderzoeksbank in haar spreekkamer in Oslo, waar haar patiënten al twintig jaar lang de hele dag binnenstromen met hun kwaaltjes en neuroses. Elin had ook al twintig jaar lang een prima huwelijk met Aksel, in een prima rijtjeshuis gelegen in een prima buurt.

Ze hadden zo prima verder gekund, als Elins oude vlam Bjørn niet was opgedoken op Facebook. De roes van goedkope wijn wordt in eerste instantie vervangen door de opwindende van huwelijkse ontrouw, maar nu overdenkt Elin vanuit haar praktijk noodgedwongen haar huwelijk, en fileert ze zowel haar eigen keuzes als het verwende gedrag van haar veeleisende patiënten. ‘Wildgroei’ van de Deens-Zweedse Nina Lykke, hoogleraar genderstudies, is een scherpzinnig, vilein en oergeestig portret van een vrouw in haar midlifecrisis.

Deel 2: ‘Het offer van Scarlington’ van K.R. Valgaeren

Engeland, negentiende eeuw. Een jaar na de dood van zijn vrouw Sara, ontvangt Jericho Blackwell, vooraanstaand lid van de Society for Psychical Investigation and Education, een brief van haar met de boodschap: “Kom naar Scarlington, waar we elkaar voor het laatst hebben gezien.” Met de hulp van zijn rechterhand, archivaris John Dawkins, gaat hij op zoek naar dat mysterieuze dorpje, dat op geen enkele kaart staat aangeduid. Net op dat moment wordt Scarlington een week lang door een ondoordringbare mist verzwolgen. En dan gebeuren er vreemde dingen ... Een ontzettend spannend verhaal, ideaal om te lezen in Halloween-maand oktober!

‘Het offer van Scarlington’ van de Belgische auteur K.R. Valgaeren is het tweede deel uit de Blackwell-reeks waarin we hoofdpersonage Jericho Blackwell volgen. Beide delen zijn afzonderlijk te lezen. In het eerste deel ‘Blackwell’, dat verscheen in 2018, slaat tijdens de mistige nacht van Pasen een schip tegen de klippen in het vissersdorpje Whitby. Aan boord geen levende ziel. Jericho Blackwell wordt teruggeroepen uit zijn met opium doordrenkte kluzenaarsbestaan om het ongeval te onderzoeken. Samen met de zenuwachtige archivaris John Dawkins ontdekt hij dat er zeker één iemand aan boord was, iemand die al tweehonderd jaar dood had moeten zijn. Wanneer een reeks beestachtige moorden een spoor trekt van Whitby richting Londen, beginnen Blackwell en Dawkins aan een verwoede achtervolging.

Je kan nu naar een fragment luisteren uit het tweede boek ‘Het offer van Scarlington’.

Deel 3: '999 feiten waar je meestal helemaal niets aan hebt' van Herman Boel

Wist je dat een gemiddelde wolk een half miljoen kilo weegt? Dat de Azteken en de Maya's chocolade als valuta gebruikten? Dat een opgestoken duim in veel landen als een belediging wordt ervaren? Dat het Nederlands geen woorden heeft die rijmen op twaalf of herfst? En dat gordeldieren alleen maar vierlingen krijgen?

Weetjeskoning en copywriter Herman Boel selecteerde bijna duizend verrassende wist-je-datjes over de meest uiteenlopende onderwerpen in '999 feiten waar je meestal helemaal niets aan hebt'. De schrijver schreef al eerder succesvolle weetjesboeken. Zo vind je in onze collectie ook '444 blunders die de geschiedenis (bijna) hebben veranderd', ingelezen door de auteur zelf, en '333 tips die je leven (misschien) kunnen redden'. In zijn nieuwste boek verzamelde hij de beste weetjes uit zijn vorige boeken en vulde deze aan met meer dan honderd gloednieuwe en verrassend nutteloze feiten. Van loeiende koeien via de geur van regen tot romans zonder werkwoorden: voortaan schud je op elk moment moeiteloos een leuk weetje uit je mouw!

De boeknummers

'Wildgroei: roman' van Nina Lykke.

Speelduur: 8:00, boeknummer: 30077.

'Het offer van Scarlington' van K.R. Valgaeren.

Speelduur: 10:20, boeknummer: 29560.

'Blackwell' van K.R. Valgaeren.

Speelduur: 12:17, boeknummer: 26863.

'999 feiten waar je meestal helemaal niets aan hebt' van Herman Boel.

Speelduur: 16:16, boeknummer: 29587.

'444 blunders die de geschiedenis (bijna) hebben veranderd' van Herman Boel.

Speelduur: 8:00, boeknummer: 26314.

'333 tips die je leven (misschien) kunnen redden' van Herman Boel.

Speelduur: 9:36, boeknummer: 28645.

De Residentensessies van het Huis van de Dichter in Watou: deel 1

Sinds begin 2018 wordt het 'Huis van de Dichter', de voormalige woning van Gwy Mandelinck in Watou, zestien weken per jaar opengesteld als schrijfresidentie. Elk jaar nodigt het Huis van de Dichter een selectie schrijfresidenten uit om op de laatste zondag van de zomer te komen voorlezen uit eigen werk. Op zondag 29 augustus, ontving gastheer Michaël Vandebril in de kerk van Watou tien dichters uit België en Nederland: Carl Norac, Astrid Haerens, Aya Sabi, Lieve Desmet, Nele Buyst, Femke Vindevogel, Els Moors, Aurélien Dony en Sholeh Rezazadeh. Resident Jonas Bruyneel zorgde met zijn muziekgroep 'momoyo' voor het muzikale intermezzo.

Je kan zo meteen luisteren naar het eerste deel van de residentensessies. Daarna tippen we enkele werken uit onze collectie van auteurs die je zo meteen aan het werkt hoort.

Deel 2 van de Residentensessies volgt in Luistervink november.
Met dank aan het Huis van de Dichter voor de opname.

Werk van de residenten in onze collectie

‘Op de weg van Appia’ van Michaël Vandebril. Ingelezen door de auteur.

In 2018 en 2020 reisden Michaël Vandebril en Bart Pluym de Via Appia Antica af, de oudste heirbaan van het Romeinse rijk die Rome met de haven van Brindisi in de hak van de laars verbindt. Met ‘Op de weg van Appia’ schreef Vandebril een lang episch reisgedicht en vroeg zijn reisgezel Bart Pluym om er tekeningen bij te maken.

‘Op de weg van Appia’ is een capriccio reisverslag dat herinnering en fantasie laat samenkomen in een tijdloos Italiaans landschap met zijn ruïnes, heuvels en helderblauwe zeeën, en de Via Appia als rode draad. Het verhaal neemt je mee door meer dan tweeduizend jaar geschiedenis en laat herders, hoeren, soldaten, apostelen, dichters en vooral de koningin der wegen zelf spreken.
Speelduur: 0:48, boeknummer: 29484.

‘Wintervuur: verhalen voor koude dagen’ van Carl Norac.

Een heel bijzonder jeugdboek dat jong én ouder kan boeien. In deze verhalenbundel staat 37 verrassende verhalen, stuk voor stuk origineel en hoogst eigenzinnig. Het ene al korter dan het andere, maar nooit langer dan één pagina. Zoals Mevrouw Winter die getrouwd is met Meneer Lente (maar een scheiding is onvermijdelijk...), waarom mijn mama (zeker in de winter) om op te eten is, over de fatale ontmoeting tussen meneer Stupid en de ijsbeer, over de winter die alsmaar kraakt van het lachen, over rode wangen en blauwe billen van de kou, over liedjes zingen om dat kleine beetje damp uit je mond te zien komen, over neuzen die afvriezen, over skiërs in berenpakken, enzovoort.

Elk verhaal staat op zich en zo zijn ze los van elkaar te lezen. Als kleine maar waardevolle miniatuurtjes die je haast proeft als delicatessen.

Speelduur: 0:41, boeknummer: 25850.

‘StadspanTERS’ van Astrid Haerens.

StadspanTERS is een intens portret van mensen die worstelen met identiteit, dromen en dwaalwegen. Amar Moussaoui is overleden. Zijn plotse dood brengt zijn dochter Rim, zijn zoon Aadam en hun jeugdvriend Eloïc na jaren opnieuw samen in het appartement van het Brusselse woonblok Sans Soucis. Rim is een rijzende ster in de media. Aadam werkt als ontwikkelingssamenwerker in Kigali. Eloïc probeert als alleenstaande vader van drie kinderen vooral het hoofd boven water te houden. De drie twintigers, die samen opgroeiden in de rand van Brussel, worden geconfronteerd met de onverteerde stukken uit hun verleden en hun uiteenlopende werelden, waarin ze zich voortbewegen als panthers: snel maar behoedzaam, soepel maar solitair.

Speelduur: 8:13, boeknummer: 26486.

‘Verkruimeld land’ van Aya Sabi.

In 'Verkruid land' geeft Aya Sabi een eigentijdse draai aan de verteltraditie van 'Duizend-en-een-nacht'. Water en droogte, oorlog en vrede, leven en sterven, haat en liefde, heerschappij en machteloosheid, zij schuwt de grote thema's niet. Aya Sabi portretteert 'het land van uitersten' in een wijs en raadselachtig verhaalmozaïek. Van een vroedvrouw die bij de baby's die ze ter wereld brengt enkel sterfelijkheid ziet tot een tienermeisje dat 's nachts stiekem gaat zwemmen in het donkere woud en wordt beticht van bezetenheid ... Het begon allemaal in het land van uitersten.
Speelduur: 2:19, boeknummer: 26801.

Lezers tippen lezers

'Een lied voor Achilles' van Madeline Miller

'Wolgakinderen' van Guzel Jachina en 'Ze kwam uit Marioepol' van Natascha Wodin

Deel 1: 'Een lied voor Achilles' van Madeline Miller

Leestip van Maite Bauwens.

Als je Maite vraagt wat het beste boek is dat ze in het voorbije jaar gelezen heeft, dan wil ze graag 'Een lied voor Achilles' van Madeline Miller naar voor dragen. Ze houdt van boeken die je emotioneel raken terwijl ze je 'en passant' wat kennis meegeven. In 'Een lied voor Achilles' word je ondergedompeld in de hartverwarmende liefde van Patroclus voor Achilles. De zuivere liefde tussen de twee mannen vormt de rode draad van het boek. De vriendschap tussen de jongens bloeit langzaam uit tot een intense liefde tussen mannen die zelfs bereid zijn om voor elkaar te sterven. Romantiek ten top gedreven dus! Maar uiteraard is het leven van een halfgod als Achilles doorweven met straffe verhalen uit de Griekse mythologie, die het boek feilloos een tweede dimensie geven. Madeline Miller geeft vele mythologische figuren een menselijk gelaat, wat van het boek voor Maite een aanrader maakt voor zowel de emo-lezer als voor de liefhebber van mythen en legenden.

Madeline Miller heeft op bewonderingswaardige wijze de klassieker 'Ilias' opnieuw vormgegeven in een eigentijdse, spannende roman; hiervoor ontving ze de Orange Prize 2012, een jaarlijkse literatuurprijs voor een Engelstalige roman van een vrouwelijke schrijfster uitgebracht in het Verenigd Koninkrijk. De prijs staat nu gekend als de Women's Prize for Fiction.

Deel 2: 'Wolgakinderen' van Guzel Jachina en 'Ze kwam uit Marioepol' van Natascha Wodin

Leestips van Susanna Van den Kieboom.

Susanna stelt deze twee boeken samen voor omdat ze aan elkaar verwant zijn: de twee boeken spelen zich af tegen de achtergrond van de Russische revolutie, de daaropvolgende collectivisatie van de landbouw, de hongersnood tijdens Wereldoorlog II en het stalinisme. Kortom, wat een bevolking lijden kan!

Vanwege haar eigen deels Russische afkomst trokken deze bijzondere boeken haar aandacht.

Het eerste boek, 'Wolgakinderen' van Guzel Jachina, gaat over Jakob Bach, die als onderwijzer een eenvoudig leven leidt in het dorpje Gnadenthal, een afgesloten samenleving van Duitse kolonisten in de steppe langs de Wolga. Zijn leven verandert wanneer hem gevraagd wordt Klara, een boerendochter aan de andere oever, Duits te leren en hij op slag verliefd op haar wordt. Hun liefde kan echter niet ontsnappen aan de revolutie en de Burgeroorlog.

Uiteindelijk probeert hij op een verlaten landgoed het kind van zijn geliefde groot te brengen, een kind waarvan hij niet de biologische vader is.

Tegen de achtergrond van de Russische geschiedenis, met de hongersnood, de Stalin-terreur en de deportatie van de Wolga-Duitsers, creëert Guzel Jachina een wereld vol levensechte mensen.

In het tweede boek, 'Ze kwam uit Marioepol' van Natascha Wodin, probeert de auteur de naoorlogse zelfmoord van haar moeder te verklaren door een stamboekonderzoek te starten naar de familie van haar moeder.

Ze komt heel veel te weten, over het verleden in het Oekraïense Marioepol aan de Zwarte Zee, over voorouders en familieleden, over de ondergang van haar (aristocratische) familie door de stalinistische terreur, over de gruwelijke jaren als dwangarbeidster in het Derde Rijk.

Susanna geeft aan dat je, na het lezen van beide boeken, eens te meer beseft wat een geluk je hebt als je wieg aan de Schelde staat in plaats van aan de Wolga of de Zwarte Zee.

Je hoort zo meteen eerst een fragment uit 'Wolgakinderen', daarna een stukje uit 'Ze kwam uit Marioepol'.

De boeknummers

'Een lied voor Achilles' van Madeline Miller.

Speelduur: 18:00, boeknummer 22183. 15 braillebanden, boeknummer 16366.

'Wolgakinderen' van Guzel Jachina.

Speelduur: 20:00, boeknummer 29086. 28 braillebanden, boeknummer: 45699.

'Ze kwam uit Marioepol' van Natascha Wodin.

Speelduur: 12:00, boeknummer 27726. 16 braillebanden, boeknummer 44468.

Bezorg ons jouw boekentip!

Heb jij de ultieme boekentip voor je medelezers? Stuur je aanrader met een korte motivatie naar luistervink@luisterpuntbibliotheek.be, schrijf of brailleer hem op een briefje en stop hem bij een cd die je terugstuurt, of bel naar 02 423 04 13. Vermeld duidelijk dat je een boekentip geeft voor ons tijdschrift. Vergeet ook je naam niet te vermelden als we die mogen vernoemen. Wie weet belandt jouw boekentip in ons tijdschrift!

Auteur in de kijker: Georges Simenon, met de boeken ‘Het rapport van de gendarme’ en ‘Manesteek’

Samen met literair platform Karakters maken we een podcast, waarmee je in de voetsporen van de meest bijzondere schrijvers treedt en de verhalen ontdekt achter de verhalen.

Deze maand kan je luisteren naar de aflevering over Georges Simenon.

“Anderhalve week. Dat is de tijd die Georges Simenon naar verluidt nodig had om een volledige roman te schrijven. Hij zou het bed gedeeld hebben met tienduizend vrouwen (ook al waren dit er volgens zijn derde echtgenote ‘slechts’ 1.200) en hij zou zichzelf hebben opgesloten in een glazen kooi van zes vierkante meter om er in aanwezigheid van zijn lezers een roman te schrijven. Kortom, de verhalen die over Simenon de ronde doen, zijn vaak even mysterieus als de detectiveromans die hij schreef. Het loont dus zeker de moeite om zijn leven en werk eens onder de loep te nemen. Laten we hem, naar Maigrets motto, ‘begrijpen, maar niet beoordelen’.”

Twee recent vertaalde boeken van Simenon

We hebben meer dan 40 boeken van Simenon in onze collectie. Recent werden heel wat boeken van de Maigret-reeks opnieuw uitgegeven, we laten enkele van deze titels inlezen. Voor nu zetten we twee heel recent vertaalde titels in de kijker, namelijk: ‘Het rapport van de gendarme’ en ‘Manesteek’. Twee primeurs in het Nederlands dus!

1. ‘Het rapport van de gendarme’

Dit boek begint met Lucile die vanuit het raam van de hoeve een man ziet liggen op straat. De locatie: een boerendorp ergens in het midden van Frankrijk. Het boerengezin neemt de man in huis om hem te verzorgen.

Wie is deze man? Werd hij aangereden? Was hij op weg naar de nabijgelegen boerderij van Roy? En voor wie was het geld dat hij bij zich had?

In het huis van Roy wordt niet meer gezegd dan nodig is, maar de dorpsbrigadier brengt daar verandering in. Hij wil weten wie de gewonde man is en gaat op zoek naar sporen in het verleden van de boerenfamilie. Een apotheose wordt onontkoombaar.

2. ‘Manesteek’

Dit boek speelt zich af in Afrika, in de jaren dertig. Na een bootreis van drie weken komt de jonge Joseph Timar aan wal in Libreville, Gabon, om er zijn fortuin te zoeken. De koloniale werkelijkheid wekt hem ruw uit zijn exotische dromen. Voordat hij beseft wat hem overkomt, raakt Timar verwickeld in een kluwen van seks en drank, geweld en corruptie, ziekte, verloedering en verderf. Alles lijkt zijn ondergang te moeten bewerkstelligen: de verlokkingen van Adèle, de moord op een bediende, de ontginning van een stuk regenwoud.

'Manesteek' is een psychologische roman uit 1933, met felle kritiek op het kolonialisme.

De boeknummers

'Het rapport van de gendarme' van Georges Simenon.

Speelduur: 4:27, boeknummer: 29454.

9 braillebanden, boeknummer: 45888.

'Manesteek' van Georges Simenon.

Speelduur: 5:00, boeknummer: 29456.

Auteurs lezen voor en wel in je oor

'Sausage: een blik op Elizabeth II' van Harry De Paepe

'De kus van Dabrowski: hoe het 'pijnkabinet' van een onecht kind een schatkamer werd' van Chris Van Camp

en 'Wijs, grijs & puber' van Jean Paul Van Bendegem

Deel 1: 'Sausage: een blik op Elizabeth II' van Harry De Paepe

Elizabeth II is een van de bekendste figuren in de wereld, maar toch is zij een groot raadsel. Zelden maakt ze haar mening kenbaar of toont ze enige emoties. Sommigen noemen haar daarom Elizabeth the Silent. In 'Sausage: een blik op Elizabeth II' licht Harry De Paepe een tip van de koninklijke sluier op. De Queen is naast vorstin en behoedster van het Geloof, ook dochter, echtgenote, moeder, grootmoeder en overgrootmoeder. Met gevoel voor Britse humor biedt De Paepe een blik op de passies van Hare Britse Majesteit.

Welke personen zijn belangrijk in haar leven? Hoe gaat ze om met haar premiers? Hoe is haar band met de eeuwige kroonprins Charles? Waarom vind je op haar landgoederen geen katten? Hoe rijk is ze eigenlijk? Is de koningin een verborgen comédienne? Waarom wordt ze sausage genoemd? En wat zit er nu in 's hemelsnaam in haar handtas? U vindt het antwoord op deze *very British questions* in dit heerlijk majestueuze boek!

Harry De Paepe is leraar geschiedenis en publiceert over het Verenigd Koninkrijk en de eigenaardigheden van de Britten. Hij schreef ook, samen met royaltykenner Filip Feyten, het meermaals herdrukte en bekroonde 'Stiff Upper Lips: waarom de Engelsen zo Engels zijn' over de typisch Engelse tradities en karaktertrekken. Dat boek won in 2018 de LangZullenWeLezen-trofee 2018 in de rubriek 'actualiteit'. Beide auteurs lezen dit boek in voor onze bibliotheek.

Luister nu naar een fragment uit zijn boek 'Sausage'.

Deel 2: 'De kus van Dabrowski: hoe het 'pijnkabinet' van een onecht kind een schatkamer werd' van Chris Van Camp

Chris Van Camp neemt de lezer mee in de laatste zeven levensdagen van haar hoogbejaarde moeder. Ze hebben wel vaker afscheid genomen, met stille trom of slaande deuren.

Voor de moeder was 'wat dé mensen zouden denken' van levensbelang, terwijl voor de dochter de waarheid over haar bastaardschap levensnoodzakelijk was. Uitgerekend in die woordeloze, intense lange dagen komt de auteur het boek van de vergeten Poolse Kazimierz Dabrowski tegen. Zijn positieve desintegratie-theorie, die al dat vallen en opstaan rechtvaardigt, voelt als thuiskomen. Het verklaart haar té felle emoties, haar onnoemelijke pijn, haar zucht naar autonomie, maar ook haar veerkracht. Deze aha-erlebnis zorgt ervoor dat ze haar deviante jeugd en de bijbehorende vloedgolf van haarscherpe, vaak pijnlijke herinneringen als haar ware erfenis gaat koesteren.

De Antwerpse Chris Van Camp studeerde pers en communicatie. Ze werd bekend door haar columns in De Morgen, Knack en schrijft nog steeds voor de nieuwswebsite Apache.be.

Deel 3: 'Wijs, grijs & puber' van Jean Paul Van Bendegem

Misschien ken je dat ook? Dat curieuze gevoel als "oudere" dat je er niet meer toe doet, dat je rol uitgespeeld is, dat je overbodig bent, dat je mag gaan? Als jong gepensioneerde roept de Belgische filosoof Jean Paul Van Bendegem op tot verzet, tot burgerlijke ongehoorzaamheid van de verworpen senior. Maar een verzet moet goed gefundeerd zijn. Daarom is het volgens hem van belang te weten waar dit beeld van de oudere vandaan komt. Dat vertaalt zich in een onvermijdelijk lange reis die start met de wetenschappen en daarna het contrast laat zien met wijsheid, inzicht en kunde. Vervolgens bespreekt hij ziekte, verval en het eeuwige leven om eindelijk aan te komen bij de senior die een tweede puberteit beleeft: ambetant en een 'pijn in 't gat'.

Jean Paul Van Bendegem schreef 'Wijs, grijs & puber', een boek voor iedereen die ouderdom als discriminerend ervaart en dus is een term naast seksisme en racisme gepast, namelijk 'grijsisme'. Deze term bespreekt de filosoof ook uitvoerig in de gelijknamige podcast-reeks van Radio 1. In vijf afleveringen gaat hij in gesprek met collega-senioren Walter Zinzen, Anne-Mie Van Kerckhoven, Merho, Jean-Jacques Cassiman en Kristien Hemmerechts. Je kan de podcast beluisteren op Apple Podcasts, Google Podcasts en Spotify.

De boeknummers

'Sausage: een blik op Elizabeth II' van Harry De Paepe. Ingelezen door de auteur. Speelduur: 3:38, boeknummer: 29736.

'Stiff Upper Lips: waarom de Engelsen zo Engels zijn' van Flip Feyten en Harry De Paepe. Ingelezen door beide auteurs. Speelduur: 9:31, boeknummer: 26253.

'De kus van Dabrowski: hoe het 'pijnkabinet' van een onecht kind een schatkamer werd' van Chris Van Camp. Ingelezen door de auteur. Speelduur: 6:00, boeknummer: 29735. 7 braillebanden, boeknummer: 17416.

'Wijs, grijs & puber' van Jean Paul Van Bendegem. Ingelezen door de auteur. Speelduur: 5:28, boeknummer: 30119.

Onder de loep: Vijf boeken over veerkracht en mentaal welzijn

De dagen verkorten stilletjesaan, het is sneller donker en we wennen opnieuw aan een nieuw ritme. Dat gaat soms met de nodige ups en downs. Hoe is het met jouw veerkracht gesteld? Onze redactie tipt vijf boeken over geluk en mentaal welzijn. Niet alleen onze fysieke gezondheid is belangrijk, alles staat en valt met onze gevoelens en hoe we in het leven staan. Laat je inspireren door vijf veerkrachtige boeken, misschien ontdek je er nieuwe levenswijsheden in, misschien lees je er zaken die je al lang weet maar die je eraan herinneren hoe te genieten van het leven. We bespreken de volgende vijf boeken:

‘Feel good: de G-spot van geluk: geld, gezondheid, groots dromen, gemoedsrust, geliefden’ van Arne Hermans

‘Veerkracht: onze natuurlijke weerstand tegen een leven vol stress’ van Michael Portzky

‘JOMO! The joy of missing out: rust in je huis, evenwicht in je leven, ruimte in je hoofd’ van Nele Colle

‘Woman up’ van Eva Daeleman

en ‘De kunst van herinneringen maken’ van Meik Wiking

Deel 1: ‘Feel good: de G-spot van geluk: geld, gezondheid, groots dromen, gemoedsrust, geliefden’ van Arne Hermans

Arne Hermans is Master in de Rechten en Marketing. Hij was actief in de zakenadvocatuur en in een beursgenoteerd vastgoedbedrijf. Daarnaast zette hij mee zijn schouders onder de familiale wijnzaak. Ondernemend als hij is, waagde hij de sprong om zijn eigen zaak verder uit te bouwen. Ook vervult hij de rol van echtgenoot en vader, en probeert hij zoveel mogelijk te genieten van het leven. Waar Arne Hermans geluk vindt, wil hij graag delen met anderen. En daarom schreef hij het boek ‘Feel Good’, waarin hij vijf factoren beschrijft die volgens hem een rol spelen om gelukkig te zijn. Hij heeft het over de vijf G’s: Gezondheid, Geld, Groots dromen, Gemoedsrust en Geliefde. De schrijver analyseert elk thema op basis van zijn eigen ervaringen en omgeving. Muziek en wijn vormen daarbij de rode draad. Dit boek is een inspiratiebron om jouw waarden te ontdekken in het leven.

Deel 2: ‘Veerkracht: onze natuurlijke weerstand tegen een leven vol stress’ van Michael Portzky.

Veerkracht is vandaag hét sleutelwoord als het gaat om de manier waarop we in het leven staan. Wat er ook gebeurt in ons leven (veranderingen, negatieve gebeurtenissen, een verlies, een burn-out, een depressie, problemen veroorzaakt door stress op het werk, ...), steeds weer wordt de manier waarop we ons een weg banen door het leven bepaald door onze veerkracht.

Wetenschappelijk onderzoek leert ons steeds meer over het belang van veerkracht. Is veerkracht een persoonlijkheidskenmerk of iets wat door onze omgeving wordt

beïnvloed? Is veerkracht iets wat aangeboren is of kan je veerkracht aankweken? Kan je je eigen veerkracht meten? En kan je je eigen veerkracht ook doen groeien?

Michael Portzky is neuropsycholoog en beantwoordt al deze vragen. Hij is de auteur van zowat alle Nederlandstalige vragenlijsten over mentale veerkracht en bouwde de voorbije jaren een sterke reputatie op in het lezingencircuit. In dit boek legt hij in begrijpelijke taal uit wat we moeten weten over veerkracht. Bovendien ontwikkelt hij een concreet en onmisbaar actieplan voor wie de schade die veroorzaakt is door stress en aanverwante problemen stap voor stap wil herstellen ...

Deel 3: 'JOMO! The joy of missing out: rust in je huis, evenwicht in je leven, ruimte in je hoofd' van Nele Colle

We leven drukke levens. We combineren een job met huishouden, hobby's en familie, we willen met alles méé zijn (de trends, de mode, de actualiteit). We socializen voortdurend op sociale media, we komen altijd tijd tekort. Tegelijk lijden we aan stress, burn-outs, dips, depressies. Tijd dus om wat zaken op orde te stellen!

Nele Colle werkt als opruimcoach en professional organizer en schreef het boek 'JOMO! The joy of missing out: rust in je huis, evenwicht in je leven, ruimte in je hoofd'. In de eerste plaats helpt Nele mensen om hun huis op orde te krijgen. Denk maar aan het opruimen van je bureau, kasten, keuken, ... Dat is een aardige eerste stap. Maar in dit boek doet ze véél meer dan dat. Ze biedt schitterend advies over hoe je meer rust in je leven en meer ruimte in je hoofd kan krijgen. Bijvoorbeeld door ook eens 'neen' te zeggen. Of door te kiezen voor wat écht belangrijk is. Of door meer te doen met minder en terug te vallen op de essentie. Voor meer tijd en meer geluk.

Deel 4: 'Woman up' van Eva Daeleman

Wat is een sterke vrouw? Zijn het vrouwen die zich als mannen gedragen: actiegericht en volle vaart vooruit? Of zijn het net authentieke vrouwen? En kan je enkel succes bekomen als je je als een man gedraagt? Eva Daeleman gaat vanuit haar positie als vrouw op zoek naar de innerlijke, vrouwelijke kracht. Ze laat zich leiden door verwondering, veerkracht en het geloof dat het anders kan. Met een gezonde portie humor, idealisme en een snuffje naïviteit is 'Woman up' een boek vol herkenbare verhalen en tips om jezelf nog beter te leren kennen. Elk hoofdstuk bespreekt een specifiek thema waaronder liefde, succes, veerkracht, bewustheid en positiviteit. De titel zet je misschien op het verkeerde been, maar dit boek is ook een aanrader voor mannen. Het gaat over mannelijke en vrouwelijke energie, en hoe je de balans bewaart tussen beide.

Eva Daeleman was negentien jaar toen ze startte als radiopresentatrice bij MNM. Zo was ze onder andere de sidekick van Peter Van de Veire in 'De Grote Peter Van de Veire Ochtendshow'. Naast radio was ze ook te zien op tv als omroepster op Eén en presenteerde ze verschillende programma's zoals 'Fabriek Romantiek' en 'Lust for life'. Eva Daeleman had een flitsende mediacarrière, maar in december 2015 kreeg ze een burn-out. Vanaf dat moment slaat Eva een andere weg in haar leven in. Ze stopt met radio en televisie en start haar eigen yogastudio 'Studio stil' op. Daarnaast is ze lifecoach en organiseert ze inspiratiereizen en -weekends. Samen met haar

man Stijn Heymans heeft ze een podcast 'Elke dag vakantie', waarin ze praten over de moeilijkheden en bochten in het leven maar ook hoe je uit elke dag een beetje vakantie haalt! Je kan 'Elke dag vakantie' beluisteren op alle bekende podcastkanalen.

Deel 5: 'De kunst van herinneringen maken' van Meik Wiking

"Elk jaar krijgen we hetzelfde aantal dagen. Sommige dagen vervliegen zonder dat we het ons realiseren, en sommige dagen onthouden we voor de rest van ons leven."

Een quote uit het boek 'De kunst van herinneringen maken' van Meik Wiking. Dit boek geeft antwoord op de vraag hoe we perfecte momenten kunnen creëren. Die momenten waar het in het leven allemaal om draait.

Herinner je je nog je eerste kus? De eerste zonnestralen van het jaar? De beste maaltijd die je ooit at? Deze memorabele ervaringen springen erbovenuit omdat ze een belangrijke betekenis hebben of we ze heel intens waarnemen, waardoor ze een groot besef van verwondering en bijzonderheid veroorzaken. Wat zorgt nu precies voor leuke herinneringen? Waarom kan een liedje, geur of smaak ons terugbrengen naar iets wat we zijn vergeten? Is het mogelijk om te leren hoe we leuke herinneringen kunnen creëren en hoe we die beter kunnen vasthouden?

Meik Wiking is CEO van het Happiness Research Institute in Kopenhagen. Denemarken staat al jaren in de top van de meest gelukkige landen ter wereld. In 'De kunst van herinneringen maken' leert Meik Wiking hoe je de mooiste momenten uit je leven koestert. Hij legt uit in welk deel van de hersenen deze momenten worden opgeslagen. Daarnaast behandelt hij in elk hoofdstuk een ingrediënt dat je nodig hebt om prachtige herinneringen te maken!

De boeknummers

'Feel good: de G-spot van geluk: geld, gezondheid, groots dromen, gemoedsrust, geliefden' van Arne Hermans.

Boeknummer: 29602. Speelduur: 3:59.

'Veerkracht: onze natuurlijke weerstand tegen een leven vol stress' van Michael Portzky.

Boeknummer: 29704. Speelduur: 8:00.

'JOMO! The joy of missing out' van Nele Colle.

Boeknummer: 28702. Speelduur: 8:11.

'Woman up' van Eva Daeleman.

Boeknummer: 28743. Speelduur: 9:33.

'De kunst van herinneringen maken' van Meik Wiking.

Boeknummer: 29033. Speelduur: 6:31.

De terugblik: drie boeken over de Belgische republikeinen en de revolutie van 1830

Deze maand hebben we aandacht voor onze vaderlandse geschiedenis, en meer bepaald voor de periode rond de Belgische revolutie en de rol van de republikeinen daarin. We kiezen voor een heel recent uitgegeven boek dat uitgebreid ingaat op republikeinen zelf, een goed overzichtsboek van een van onze allerbeste geschiedkundige schrijvers én een bijzondere historische roman over deze periode. Namelijk:

‘Belgische republikeinen: radicalen tussen twee revoluties (1830-1850)’ van Els Witte

‘Het verlies van België: de strijd tussen de Nederlandse koning en de Belgische revolutionairen in 1830’ van Johan Op de Beeck

en ‘De heldendood tegen de Belgen: historische roman’ van Nanning G. Keizer

Deel 1: ‘Belgische republikeinen: radicalen tussen twee revoluties (1830-1850)’ van Els Witte

In ‘Belgische republikeinen’ geeft historica Els Witte (VUB) een volledig overzicht van wie ze waren, hun idealen en hoe ze in 1830 aan de wieg van het land stonden. Hoewel ze er onderling erg verschillende opvattingen op nahielden droegen ze allen de geest van de Verlichting hoog in het hart, met vrijheid en universele mensenrechten als centrale punt.

De schrijfster maakt duidelijk dat de Belgische republikeinen een niet te onderschatten rol speelden in onze geschiedenis. Ze legden de basis voor de sociaaldemocratie, het progressieve liberalisme en het sociale katholicisme. Ze legden de kiem van de verzorgingsstaat met recht op arbeid, gemeentelijke armenzorg en sociale woningbouw. Dankzij de republikeinen garandeerde de Belgische grondwet de vrijheid van godsdienst en onderwijs, wat het toen de modernste staat van Europa maakte.

Dit boek is een fascinerend stuk vaderlandse geschiedenis, gebracht in klare taal.

Deel 2: ‘Het verlies van België: de strijd tussen de Nederlandse koning en de Belgische revolutionairen in 1830’ van Johan Op de Beeck

1830: koning Willem I wordt overrompeld door een revolutie in het zuiden van het Verenigd Koninkrijk der Nederlanden. Het komt tot zware gevechten. De revolutionairen, onder leiding van de Brusselse republikein Louis De Potter, winnen. De Nederlandse kroonprins Willem wil koning van België worden, maar de republikeinen verhinderen dat.

De revolutionairen voeren ook onderling een ongenadige strijd, waarbij de republikeinen ten slotte geliquideerd worden door de monarchisten.

Het nieuwe koninkrijk ontstaat. Maar in Den Haag geeft koning Willem de strijd voor 'zijn' België nog niet op ...

Johan Op de Beeck werkte voorheen als journalist en hoofdredacteur van diverse media. Hij is een liefhebber van geschiedenis en schreef al heel wat geschiedkundige werken, onder meer over Napoleon, de zonnekoning Lodewijk XIV en de vrijheid van meningsuiting, ...

In 'Het verlies van België' reconstrueert hij op meeslepende wijze het ontstaan van ons land, niet te missen voor eenieder die geïnteresseerd is in de Belgische politieke geschiedenis.

Deel 3: 'De heldendood tegen de Belgen: historische roman' van Nanning G. Keizer

De historische roman 'De heldendood tegen de Belgen' speelt zich af tijdens de Tiendaagse Veldtocht in 1831 waarbij Koning Willem I de Belgische Opstand op gewelddadige wijze probeerde te drukken.

Het is een bewerking van een journaal van een Nederlandse luitenant die meevocht in de veldtocht en die zich steeds kritischer opstelt tegenover zijn oversten. Zijn visie doorbreekt het romantische beeld van oorlog en strijd en geeft een veel realistischer beeld waarin hij het met scherp negatieve toon heeft over de incompetenten officieren en het totaal gebrek aan leidinggeven.

Verder geeft het boek een verrassende blik op het dagelijks leven op het Brabantse platteland en het soldatenleven in die tijd.

De boeknummers

'Belgische republikeinen : radicalen tussen twee revoluties (1830-1850)' van Els Witte.

Speelduur: 15:23, boeknummer: 29706.

'Het verlies van België : de strijd tussen de Nederlandse koning en de Belgische revolutionairen in 1830' van Johan Op de Beeck.

Speelduur: 16:41, boeknummer: 24040.

'De heldendood tegen de Belgen : historische roman' van Nanning G. Keizer.

Speelduur: 7:00, boeknummer: 303021.

Het Neusje van de Zalm: 'Treinen en kamers' van Annelies Verbeke, met een gesprek met de auteur

Annelies Verbeke, geboren in 1976, vervlecht met 'Treinen en kamers' ruim vier millennia jaar literatuur uit de hele wereld. Geïnspireerd door bekende en minder bekende klassieke meesterwerken van vóór 1900 schreef ze vijftien verhalen, die in hun vormexperiment essay, theatertekst, droom of meditatie vermengen.

Een beschouwing door Jooris van Hulle voor Mappalibri:

Annelies Verbeke ijvert al jaren voor een (her-)waardering van het genre van het kortverhaal in ons taalgebied. Ze stelde bloemlezingen samen, onder meer 'Naar de

stad' met Sanneke van Hassel, en schrijft, naast romans, zelf ook verhalen. In 'Treinen en kamers' brengt ze, net als in de eerder verschenen bundel 'Halleluja', vijftien verhalen samen.

Opmerkelijk is de invalshoek waarvoor zij dit keer heeft geopteerd: in hun onderlinge samenhang omvatten de verhalen vier millennia literatuur uit de hele wereld, van hoogtepunten uit de Soemerische literatuur die teruggaat tot 2260 voor onze tijdrekening, tot de Odyssea van Homeros, 'De goddelijke komedie' van Dante Alighieri of Herman Melvilles 'Moby Dick'. Met deze verwijzingen nodigt Verbeke je uit je verbeelding open te stellen voor de link die, vanuit de actualiteit van beschreven situaties, gelegd kan worden met het geciteerde werk.

Bijzonder verdienstelijk aan het geheel is dat Verbeke duidelijk de touwtjes in handen houdt. Het openingsverhaal 'Deserteren' (een remake van de novelle die Annelies Verbeke in 2019 schreef in het kader van 'TeGek!?) en het slotverhaal focussen op 'de auteur', het personage dat tot op zekere hoogte als alter ego van de schrijfster kan worden beschouwd. Gaat het er in 'Deserteren' in de eerste plaats om komaf te maken met de twijfels omtrent haar schrijverschap, in het slotverhaal, met als introductie 'Moby Dick', wordt duidelijk dat 'de auteur' de uitdaging weer opneemt: ze citeert de woorden van Starbuck, 'Laat het geloof de werkelijkheid verjagen; laat de verbeeldingskracht de herinnering verjagen; ik kijk in uw diepten en geloof'. Geloof in de kracht van het schrijven, geloof in de woorden die haar worden aangereikt.

En weer – net als in de andere verhalen uit 'Treinen en kamers' – laat Verbeke, zij het in de marge van wat zij voor ogen heeft, de actualiteit meespelen: ze verwijst onder meer naar het kunstwerk 'Walvisstaarten' dat verhinderde dat een ontspoorde metrotrein te pletter stortte. En dat in een aantal verhalen – zeker na het keerpunt in de bundel dat wordt aangereikt in het ultrakorte 'Orewoet' (met Hadewijch als leidsvrouw) en de bemerking dat nu de treinen stoppen – allusies op de Covid 19-pandemie opduiken (met onder meer een pastiche van de mondmaskervaudeville die we hier bij ons hebben meegemaakt, naast de anderhalvemeterregel en de regels voor het aantal aanwezigen op een uitvaart) laat aanvoelen hoe open en direct Verbeke zich in het maatschappelijke gebeuren inschrijft.

In een wervelend geheel, waarbij binnen de context van het kortverhaal geëxperimenteerd wordt met literaire vormen als toneeltekst, epische lyriek, bijvoorbeeld in het aan Homeros gelinkte verhaal over de vluchtelingenproblematiek, bespeelt Annelies Verbeke de thema's die haar blijvend raken: de antithese tussen droom en daad, intermenselijke relaties, onderdrukking en miskenning van fundamentele rechten. Hier verwijs ik naar een van de mooiste verhalen in de bundel, 'Wétiko', over kolonialisme en vertrekkend vanuit de geschriften van Bartolomé de las Casas en diens boek 'De verwoesting van de West-Indische landen' uit de 16de eeuw: voor haar paper over de uitbuiting en het onrecht krijgt een middelbare scholiere amper een zes, met als commentaar van de leraar geschiedenis: 'Eigenlijk moet je het als literatuur zien, in plaats van een verslag van feiten. Hij heeft op zijn minst overdreven.'

Annelies Verbeke opent met 'Treinen en kamers' de ogen van de lezer, tenminste dan toch als die bereid is samen met haar de grens te doorbreken van de louter op de reproductie van de werkelijkheid geënte vertelling. Verbeke keert zaken graag om, zoals in het verhaal 'Lijst' (geïnspireerd door 'Het hoofdkussenboek' van Sei Shonagon), waarin een treinbegeleidster opbeurende momenten uit haar leven omroept. Of zoals in 'Ezel', waar Apuleius het voortouw neemt voor de gedaantewisseling die een vrouw toelaat haar man 'anders' te zien. En de lezer? Die kan uiteindelijk mee optrekken in deze fascinerende verbeeldingswereld tussen beweging (de 'treinen') en stilstand (de 'kamers').

Luister zo meteen naar een fragment. Annelies Verbeke las haar boek zelf in voor onze bibliotheek.

Met grote dank aan KANTL - dit is de Koninklijke Academie voor Nederlandse Taal en Letteren – kan je aansluitend luisteren naar een gesprek waarin Peter Theunynck in de reeks 'Literair salon' praat met Annelies Verbeke over 'Treinen en kamers'. De auteur geeft je een mooi inzicht in haar denk- en schrijfproces. Warm aanbevolen.

De boeknummers

'Treinen en kamers' van Annelies Verbeke. Ingelezen door de auteur.
Speelduur: 7:00, boeknummer: 30113.

Andere boeken die aan bod kwamen:

'Naar de stad: de mooiste korte verhalen van de 21ste eeuw', samengesteld door Sanneke van Hassel en Annelies Verbeke.
Speelduur: 19:00, boeknummer: 20435.

'Halleluja' van Annelies Verbeke.
Speelduur: 5:31, boeknummer: 25009. 7 braillebanden, boeknummer 16999.

'Deserteren' van Annelies Verbeke. Ingelezen door de auteur.
Speelduur: 2:48, boeknummer: 27676.

'Moby Dick' van Herman Melville
43 braillebanden, boeknummer: 34458
bewerking naar jeugdboek (12 -14j): speelduur: 5:00, boeknummer: 2307.

Het hoofdkussenboek van Sei Shonagon zit helaas niet onze collectie maar wel **'Mijn naam is Sei Shonagon' van Jan Blensdorf**
Speelduur: 4:35, boeknummer: 1549.

'De goddelijke komedie' van Dante Alighieri.
De Daisy-versie zit binnenkort in onze collectie. 29 braillebanden, boeknummer: 38283.

Reis rond de wereld: vijf boeken uit Schotland

Wie aan Schotland denkt, denkt aan kastelen en de overweldigende natuurpracht van de Highlands. Een woelige geschiedenis. Onvoorspelbaar weer, ons niet onbekend. Aan de grootsteden, zoals het historische Edinburgh en het rauwere Glasgow. De Schotse literatuur maakt dan ook dankbaar gebruik van dit alles.

Schotland bracht heel wat grote schrijvers voort. Denk maar aan Sir Walter Scott, de negentiende-eeuwse grondlegger van de historische avonturenroman met zijn reeks 'Waverley', waar het beroemde 'Ivanhoe' deel van uitmaakt. Zijn romans droegen enorm bij tot de vorming van de Schotse identiteit in de 19^e eeuw. Andere tot de verbeelding sprekende namen uit de Schotse literaire traditie zijn Robert Louis Stevenson, bekend van 'De zonderlinge geschiedenis van Dr. Jekyll en Mr. Hyde', en dichter en liedjesschrijver Robert Burns. Het populaire 'Auld Lang Syne', dat in Engelstalige landen vaak gezongen wordt bij de overgang van het oude naar het nieuwe jaar, is van zijn hand.

Maar Schotland teert niet enkel op het verleden, en heeft ook vandaag heel wat wereldvermaarde schrijvers, die geregeld in de prijzen vallen.

We zetten zo meteen werk van vijf Schotse auteurs in de kijker. Met onze gevarieerde staalkaart aan Schotse boeken, krijg je een mooi beeld van het literaire Schotland én ongetwijfeld veel zin om zelf verder op ontdekkingstocht te gaan.

We belichten een wereldwijde bestseller én prestigieuze prijswinnaar, een reeks historische romans over een liefde die plaats en tijd overstijgt, een tijdloze jeugdklassieker voor jong en oud, een reeks literaire romans zoals je er nog nooit een gelezen hebt, én de bekendste detective van Schotland.

Ga op reis naar Schotland met:

'Shuggie Bain' van Douglas Stuart

'De reiziger'-cyclus van Diana Gabaldon

'Peter Pan' van J.M. Barrie

De 'Seizoenencyclus' van Ali Smith

en 'Kat en muis' van Ian Rankin

Deel 1: 'Shuggie Bain' van Douglas Stuart

Hugh 'Shuggie' Bain brengt in de jaren tachtig zijn jeugd door in een vervallen sociale huurwoning in Glasgow. Agnes, zijn moeder, is alles voor Shuggie. Zij behoudt haar trots door er altijd goed uit te zien. Toch zoekt ze steeds vaker troost in drank. Shuggie probeert intussen uit alle macht normaal te zijn, ook al ziet iedereen dat hij 'anders' is dan de andere jongens. Agnes steunt haar zoon, maar haar verslaving begint alles te overschaduwen, zelfs de liefde voor haar Shuggie.

Douglas Stuart komt uit Glasgow, studeerde in Londen en werkt nu in New York als ontwerper. 'Shuggie Bain' is zijn debuutroman waarmee hij internationaal aanzien verwierf. Zo sleepte hij de Booker Prize 2020 in de wacht, zowat de meest prestigieuze literaire prijs die een Engelstalig boek kan winnen.

De auteur noemt zijn roman zelf "een grappige, teder liefdesverhaal, over de onvoorwaardelijke liefde die kinderen voor foute ouders kunnen hebben." De jury van de Booker Prize is er zeker van dat het boek een klassieker wordt.

"Het is een ontroerend, indringend en genuanceerd portret van een hechte gemeenschap. Douglas Stuart bespeelt veel emotionele registers en schrijft met mededogen over de personages." Aldus de jury.

Stuart droeg de prijs op aan zijn vroegere stadsgenoten de Glaswegians, "die de dingen altijd rechtuit zeggen" volgens hem. Hij is de tweede Schot die de Booker Prize wint, na James Kelman in 1994 met "How late it was, how late it was", vertaald als 'Blind geschopt'.

Deel 2: 'De Reiziger' van Diana Gabaldon

Diana Gabaldon is een Amerikaanse schrijfster van Mexicaans-Amerikaans-Engelse afkomst. Haar boeken zijn niet in een hokje onder te brengen, doordat ze vaak meerdere genres combineert. Zo ook in de cyclus 'De reiziger', the Outlander Series in het Engels. Het zijn niet te missen boeken voor wie houdt van romantische verhalen met een vleugje geschiedenis én fantasy.

In deel 1, 'De reiziger', viert Claire Randall in 1945 de hereniging met haar man Frank met een tweede huwelijksreis naar de Schotse Hooglanden. Tijdens een wandeling stuit Claire op een stenencirkel ... en ze wordt wakker in het onbekende en gevaarlijke Schotland van 1743. Al snel komt Claire erachter dat niet alleen haar leven op het spel staat, maar ook haar hart. De onweerstaanbare jonge Schot Jamie Fraser laat haar kennismaken met een zo vurige passie en allesomvattende liefde dat Claire verscheurd wordt tussen twee volkomen verschillende mannen en twee onvereenigbare levens.

De cyclus bestaat op dit moment uit 8 delen. Het achtste deel 'Met het bloed van mijn hart' is opgesplitst in twee boeken. In november verschijnt deel 9 'Vertel het de bijen', opnieuw opgesplitst in twee boeken.

Je kan zo meteen luisteren naar een fragment uit het eerste deel. Bij de boeknummers zetten we alle delen op een rijtje.

Deel 3: 'Peter Pan' van J.M. Barrie

Wie kent Peter Pan niet, de jongen die niet wilde opgroeien? Dit iconische personage ontstond begin 20e eeuw in de verbeelding van de Schotse schrijver James Matthew Barrie.

Hij baseerde zijn roman op zijn toneelstuk "Peter Pan, or The Boy Who Wouldn't Grow Up", dat in 1904 in première ging.

Het is een magisch avonturenverhaal waarin Peter Pan met het meisje Wendy en het elfje Tinkelbel, geholpen door enkele kinderen op het denkbeeldig eiland 'Neverland', de strijd aangaat met de gevreesde piraten van 'Captain Hook'.

Barrie herschreef het toneelstuk tot een echte kinderroman die in 1911 verscheen onder de titel "Peter and Wendy". Het boek werd nadien meermaals verfilmd, door onder andere Disney.

Er wordt vaak gezegd dat het ontstaan van het personage terug te voeren is op de de jong gestorven broer van Barrie, maar ook op Barrie zelf. Hij was klein van postuur en speelde graag met kinderen. Hij verzoon allerlei avonturen die eigenlijk meer door kinderen werden gewaardeerd dan door volwassenen.

Een man die niet wil opgroeien, en blijft steken in zijn fantasie over de kindertijd, wordt in de psychologie het syndroom van Peter Pan toegeschreven.

De roman van J.M. Barrie blijft vandaag nog steeds overeind, en kan jong en oud bekoren.

Deel 4: 'De Seizoenencyclus' van Ali Smith

Ali Smith is geboren in Inverness, Schotland. Dankzij haar magistrale psychologische inzicht en stilistisch raffinement was ze meerdere malen een van de favorieten van de Man Booker Prize-jury. Haar boeken 'Hotel Wereld', 'De toevallige' en 'Het een als het ander' werden net als 'Herfst' voor de prijs genomineerd. Voor 'Het een als het ander' kreeg Smith in 2015 de Baileys Prize, de Goldsmiths Prize en de Costa Novel Award. In 2020 won ze de Europese Literatuurprijs voor 'Lente'. Een echt prijsbeest dus.

Vier romans in vier jaar tijd, steeds geschreven in een maand of vier, en zo dicht mogelijk op de actualiteit. Dat was het idee van de seizoenencyclus Herfst, Winter, Lente en Zomer van Ali Smith. De grote gebeurtenissen, zoals de Brexit, klimaatveranderingen, racisme, laat ze vooral op de achtergrond spelen, nooit wordt het te expliciet. De romans zijn elk afzonderlijk te lezen.

'Herfst' draait rond de 101-jarige Daniel Gluck en de 32-jarige Elisabeth. Zij hebben een bijzondere vriendschap. Elisabeth leerde Daniel kennen toen ze acht was. Hij was haar buurman, en deze belezen, enthousiaste kunstverzamelaar nam haar mee in zijn wereld van kunst en literatuur. Als Elisabeth naast een slapende Daniel in het verzorgingshuis zit, dringt de betekenis van de gesprekken die ze als kind met hem had tot haar door. Van hem leerde ze wat het leven waardevol maakt, en hij voedde ook haar belangstelling voor kunst, met name voor de popartkunstenaar Pauline Boty over wie ze haar afstudeerscriptie heeft geschreven.

Daarnaast kijken we mee met de surreële ijdromen van Daniel, waarin tijd, ruimte, taal en natuur door elkaar heen spelen. De meest hilarische pagina's zijn gewijd aan Elisabeths benadering van alledaagse beslommeringen, waarin Ali Smith met grimmige ironie de kille politieke verhoudingen na de Brexit en de dolgedraaide bureaucratie aan de kaak stelt. 'Herfst' is met vaart en humor geschreven, maar stemt ook tot nadenken over onze moderne tijd.

'Winter' is wat de plot en de meeste personages betreft geen vervolg op 'Herfst', maar de romans hebben wel vergelijkbare thema's, en ook in Winter keert de liefde voor kunst terug. Vier mensen - twee oude zussen, een zoon van een van hen en een buitenstaander - vieren samen kerst in een kast van een huis in Cornwall, ook al zijn ze eigenlijk vreemden voor elkaar. Wordt het vrede op aarde voor hen? De winter maakt dingen scherper zichtbaar.

Wat is de verbindende factor tussen Katherine Mansfield, Charlie Chaplin, Shakespeare, Rilke, Beethoven, Brexit, het heden, het verleden, het noorden, het zuiden, het oosten, het westen, een man die treurt om een verloren tijd, een vrouw die verstrikt zit in de moderne tijd? De lente, zo blijkt in het derde deel van de cyclus.

Met oog voor de migratie van verhalen in de loop van de tijd en voortbordurend op 'Pericles', een van de meest resistente en speelse stukken van Shakespeare, vertelt Ali Smith in 'Lente' het onmogelijke relaas van een onmogelijke tijd. In een tijd van muren en lockdown gooit Smith de deur open. De tijd waarin we leven verandert de natuur. Zal deze tijd ook de natuur van verhalen veranderen? Hoop doet leven. Met 'Lente' won Ali Smith de Europese Literatuurprijs.

De schitterende bekroning van deze bijzondere cyclus is 'Zomer', over Sacha en haar broertje Robert. In het heden weet Sacha dat de wereld in de problemen zit. Robert is een en al problemen. Hun vader en moeder hebben problemen. Ondertussen is de wereld in meltdown, en de echte meltdown is nog niet eens begonnen. In het verleden, een heerlijke zomer. Een andere broer en zus weten dat ze in geleende tijd leven. Dit is een verhaal over mensen op de rand van verandering. Ze zijn familie, maar ze denken dat ze vreemden zijn. Dus: waar begint familie? En wat hebben mensen die denken dat ze niets gemeen hebben gemeen? 'Zomer' wordt momenteel ingelezen voor onze bibliotheek.

Luister naar een fragment uit 'Herfst'.

Deel 5: 'Kat & muis' van Ian Rankin

Schotland kent heel wat goede misdaadauteurs, maar de bekendste is zonder twijfel Ian Rankin. Zijn reeks rond detective John Rebus is een begrip binnen het genre en een inspiratiebron voor velen die volgden.

John Rebus is inspecteur bij de politie van Edinburgh. We komen hem voor het eerst tegen in de roman 'Knots & Crosses', die in 1987 verscheen en later vertaald werd als 'Kat & muis'. Twee kleine meisjes worden ontvoerd en vermoord, en nu is er een derde vermist. Rebus is een van de agenten die op de moordenaar jagen. Het werk heeft zijn sporen nagelaten: Rebus rookt en drinkt te veel, zijn vrouw heeft hem verlaten en zijn dochtertje meegenomen.

Dan beginnen de boodschappen te komen: knopen in stukjes touw en kruisen van luciferhoutjes. Het zijn stukjes van een puzzel die alleen Rebus kan oplossen.

Rebus is in 'Kat en muis' veertig jaar, en Rankin koos ervoor om elk nieuw boek met de zwartgallige politieman in de hoofdrol een jaar na het vorige in de tijd te plaatsen. Dat hield in dat Rankin zijn inspecteur na 20 jaar en evenveel boeken ook met pensioen moest laten gaan. Even probeerde Rankin het nog met een nieuwe

hoofdrolespeler, Malcolm Fox, maar John Rebus bleef zich aan hem opdringen, net als de vele fans, en uiteindelijk blies hij de serie nieuw leven in. Rebus is back!

In totaal telt de reeks op dit moment 21 boeken. De boeken zijn grotendeels los te lezen, al lopen sommige verhaallijnen ook door en duiken personages soms later opnieuw op.

Je kan nu luisteren naar een fragment uit 'Kat en muis'. Voor wie de smaak meteen te pakken heeft, zetten we bij de boeknummers de drie eerste delen uit de reeks op een rijtje.

De boeknummers

'Shuggie Bain' van Douglas Stuart.

Speelduur: 16:45, boeknummer: 304453.

24 braillebanden, boeknummer: 46159.

'De Reiziger' van Diana Gabaldon.

1. 'De reiziger'.

Speelduur: 33:00, boeknummer: 28762.

2. Terug naar Inverness

Speelduur: 40:12, boeknummer: 29719.

3. De verre kust

Speelduur: 45:18, boeknummer: 29720.

4. Het vuur van de herfst.

Speelduur: 45:38, boeknummer: 304054.

5. Het vlamme kruit.

Speelduur: 57:45, boeknummer: 304032.

6. Sneeuw en as.

Speelduur: 58:27, boeknummer: 304034.

7. Een echo in de tijd.

Speelduur: 48:25, boeknummer: 304039.

8. Met het bloed van mijn hart: boek 1.

Speelduur: 21:13, boeknummer: 304049.

Met het bloed van mijn hart: boek 2.

Speelduur: 24:35, boeknummer: 304050.

'Peter Pan' van J.M. Barrie.

Speelduur: 3:39, boeknummer: 304978.

6 braillebanden, boeknummer: 40588.

De 'Seizoenencyclus' van Ali Smith.

'Herfst'.

Speelduur: 5:21, boeknummer: 26543.

'Winter'.

Speelduur: 9:00, boeknummer: 27315.

'Lente'.

Speelduur: 7:47, boeknummer: 27561.

'Zomer'.

Dit boek wordt momenteel ingelezen.

De eerste drie delen van de John Rebus-reeks van Ian Rankin.

1. 'Kat en muis'.

Speelduur: 7:26, boeknummer: 11041.

2. 'Blindeman'.

Speelduur: 10:20, boeknummer: 10204.

3. 'Hand en tand'.

Speelduur: 10:00, boeknummer: 30200.

Over de taalgrens

'Neither here nor there: travels in Europe' van Bill Bryson

'La tulipe noire' van Alexandre Dumas

en 'Les heures claires' van Emile Verhaeren

Deel 1: 'Neither here nor there: travels in Europe' van Bill Bryson

In het begin van de jaren zeventig trok Bill Bryson met een rugzak door Europa op zoek naar verlichting, bier en vrouwen. Twintig jaar later besloot hij zijn reis te reconstrueren. Het resultaat is het vermakelijke 'Neither Here Nor There', in het Nederlands vertaald als 'Overal en nergens: reizen door Europa'.

In dit boek brengt Bryson zijn unieke humor over Europa terwijl hij zijn rugzak opbergt, zijn portemonnee stevig vasthoudt en van Hammerfest, het noordelijkste stadje op het continent, naar Istanbul op de grens van Azië reist.

Bryson neemt de bezienswaardigheden in zich op, ontleedt de cultuur en belicht elke plaats en persoon met zijn hilarisch bijtende observaties. Bryson is een Amerikaans-Engelse schrijver en staat bekend om zijn reisverhalen, en zijn boeken over wetenschappelijke onderwerpen en de Engelse taal.

Deel 2: 'La tulipe noire' van Alexandre Dumas

De Fransman Alexandre Dumas, die leefde van 1802 tot 1870, was een dramaturg en schreef daarnaast voornamelijk historische romans. Je kent hem ongetwijfeld van zijn klassieker 'Les Trois Mousquetaires' of 'De drie musketiers'.

'La tulipe nore' is Dumas' laatste grote historische roman. Het is een verhaal van romantische liefde, jaloezie en obsessie, waarbij hij historische gebeurtenissen rond de brute moorden op twee Nederlandse staatslieden in 1672 verweeft met het fenomeen tulpenwaanzin dat het zeventiende-eeuwse Nederland in zijn greep hield.

Cornelius von Baerle, een respectabele tulpenkweker, leeft alleen om de ongrijpbare zwarte tulp te kweken en een prachtige prijs te winnen voor de creatie ervan. Maar nadat zijn machtige peetvader is vermoord, raakt de onwetende Cornelius verstrikt in dodelijke politieke intriges en wordt hij door een bittere rivaal valselijk beschuldigd van hoogverraad. Hij wordt veroordeeld tot een levenslange gevangenisstraf en zijn enige troost is Rosa, de mooie dochter van de cipier. Samen beramen ze een plan om de zwarte tulp in het geheim te kweken.

Deel 3: 'Les heures claires' van Emile Verhaeren

Emile Verhaeren was een Franstalig Belgisch auteur en vertegenwoordiger van het symbolisme. Naast kortverhalen, kunstkritiek en toneel schreef hij vooral gedichten.

In 1889 ontmoet hij Marthe Massin, een jonge artieste uit Luik. De twee worden volslagen verliefd op elkaar en stappen enkele jaren later samen het huwelijksbootje in. Het geluk dat hij ervaart door deze liefde drukt een stempel op zijn oeuvre in deze periode. 'Les heures claires' uit 1896 is de eerste van drie bundels die hij wijdt aan liefde tussen echtgenoten. Na 'Les heures claires' volgden nog Les Heures d'Après-Midi (1905) en Les Heures du Soir (1911).

Wil je graag op ontdekkingsstocht doorheen het oeuvre van Verhaeren? In Sint-Amands, de geboorteplaats van de dichter, werd in 1955 het Provinciaal Museum Emile Verhaeren opgericht. Daar vind je onder andere eerste drukken en heruitgaven, manuscripten, foto's maar ook tekeningen en schilderijen van zijn vrouw Marthe Massin, en meer.

De boeknummers

'Neither here nor there : travels in Europe' van Bill Bryson.

Speelduur: 9:31, boeknummer: 600271.

Nederlandstalige versie 'Overal en nergens : reizen door Europa'. Speelduur: 9:33, boeknummer: 13704.

'La tulipe noire' van Alexandre Dumas.

Speelduur: 6:50, boeknummer: 700021.

'Les heures claires' van Emile Verhaeren.

Speelduur: 00:13, boeknummer: 700022.

Voor de liefhebber van: boeken over taal

Van 2 tot en met 9 oktober vieren we de Week van het Nederlands en zetten we de taal op stelten. Het uitgelezen moment om enkele bijzondere boeken over taal in de kijker te zetten: een heuse taalatlas, een verzameling hilarische taalcolumns, een boek over kromcommunicatie én twee romans. Want ook fictie kan ons veel leren over de rol en de macht van taal. Duik mee in:

'Atlas van de Nederlandse taal: editie Vlaanderen' van Fieke van der Gucht, Johan de Caluwe, Mathilde Jansen en Nicoline van der Sijs

'Taal is zeg maar echt mijn ding' van Paulien Cornelisse

'Heerlijk helder' van Jan Hautekiet en Ann De Craemer

'De zevende functie van taal' van Laurent Binet

en 'Woordenboek' van Jenny Erpenbeck

Deel 1: 'Atlas van de Nederlandse taal: editie Vlaanderen' van Fieke van der Gucht, Johan de Caluwe, Mathilde Jansen en Nicoline van der Sijs

Taal boeit heel veel mensen. Kijk maar naar het succes van de jaarlijkse zoektocht naar het 'woord van het jaar'. Maar boeken over taal zijn vaak technisch, richten zich op één specifiek aspect en zijn meestal nogal saai. Daar wil deze 'Atlas van de Nederlandse taal' resoluut korte metten mee maken. Vertrekkend vanuit de vragen die elke taalliefhebber zich wel eens stelt, probeert deze 'atlas' de wondere wereld van taal in het algemeen en de Nederlandse taal in het bijzonder op een boeiende manier in kaart te brengen. Waar ter wereld spreken mensen Nederlands? Wat betekent mijn familienaam? Hoeveel dialecten bestaan er? Waarom ergeren we ons zo aan dt-fouten? Enzovoort. Een wonderlijk weetjesboek voor elke taalliefhebber!

Deel 2: 'Taal is zeg maar echt mijn ding' van Paulien Cornelisse

De Nederlandse Paulien Cornelisse is theatermaker en columnist.

In 'Taal is zeg maar echt mijn ding' schrijft Paulien Cornelisse korte, vaak grappige en herkenbare stukjes over – je raadt het al – taal. Niet over hoe het zou moeten, of hoe verschrikkelijk het is dat er mensen zijn die 'groter als mij' zeggen. Nee. Het gaat over taal zoals die op dit moment gesproken wordt. Dat is soms walgelijk, en soms aandoenlijk. Wat volgens Paulien Cornelisse in ieder geval vaststaat, is dat mensen bijna nóóit zeggen wat ze bedoelen. De zin 'Als ik even heel eerlijk ben', bijvoorbeeld, lijkt de opmaat tot vriendelijk commentaar, maar is meestal de inleiding tot keiharde kritiek onder de gordel.

Veel mensen vinden dat wij ons vooral door het gebruik van taal onderscheiden van de wilde beesten. Cornelisse ziet taal niet als een teken van civilisatie, maar meer als een voortzetting van omgangsvormen uit de oertijd. We zijn nog steeds bezig elkaar te vlooiën en tegen elkaar te gillen, alleen doen we dat nu op een veel ingewikkeldere manier. Je hebt ook mensen die niet willen toegeven dat de discussie inmiddels een ruzie aan het worden is. Die zeggen bijvoorbeeld: 'Grappig dat je dat zegt,' terwijl het helemaal niet grappig is.

Paulien Cornelisse is een meester in het observeren én neerschrijven van dergelijke bijzondere taalsituaties. Luister maar.

Deel 3: 'Heerlijk helder' van Jan Hautekiet en Ann De Craemer

Weg met kromcommunicatie!

Begin 2015 startte het Radio 1-programma Hautekiet met de Heerlijk Helder-campagne. Doel: recht maken wat krom is, namelijk de vaak nodeloos onbegrijpelijke communicatie van politici, juristen, overheidsdiensten, banken, dokters en musea. #HeerlijkHelder werd een begrip. Luisteraars stuurden massaal veel voorbeelden van

onheldere taal in. Teksten werden herschreven en ambassadeurs als Rik Torfs en Koen Geens schaarden zich achter de actie.

Jan Hautekiet en Ann De Craemer, voorzitter van het Heerlijk Helderpanel, geven in dit boek tal van voorbeelden van kromcommunicatie, die weleens op de lachspieren werken. ‘Heerlijk Helder’ is geen stijlgids, maar het vertelt wel waarom mensen wollige taal gebruiken, en waarom het voor henzelf en hun publiek beter is dat ze dat niet doen. Dit is een boek van twee mensen met een hart voor taal, die van heldere communicatie een basisrecht willen maken.

Jan Hautekiet las ‘Heerlijk helder’ zelf in voor onze bibliotheek.

Deel 4: ‘De zevende functie van taal’ van Laurent Binet

De Franse auteur Laurent Binet verkreeg internationale bekendheid met zijn in 2010 verschenen roman ‘Hhhh’, een acroniem voor ‘Himmlers Hirn heißt Heydrich’ en vertaald als ‘Himmlers hersens heten Heydrich’, over nazikopstuk Reinhard Heydrich,

‘De zevende functie van taal’ is zijn vijfde boek en verscheen in 2015. Het verhaal speelt zich af in Parijs in 1980. De beroemde filosoof Roland Barthes wordt in het Quartier Latin door een vrachtwagen overreden en overlijdt. Politiecommissaris Bayard krijgt de opdracht de zaak te onderzoeken. Hij is er al snel van overtuigd dat Barthes vermoord is. De filosoof heeft een manuscript nagelaten waarin de zevende functie van taal beschreven staat, en meerdere mensen zitten erachteraan. Het manuscript is geschreven door de Russische linguïst Roman Jakobson, in werkelijkheid inderdaad de auteur van een beroemd artikel over de zes functies van taal, en algemeen beschouwd als één van de grondleggers van het structuralisme. Het stuk over de zevende functie zou door Jakobson nooit openbaar zijn gemaakt omdat wie het in zijn bezit krijgt over een ongekende (taal)macht beschikt.

Het onderzoek voert Bayard langs alle grote Franse schrijvers, denkers en politici.

Met veel humor en vaart speelt Binet in deze weergaloze roman zijn bekende spel met feit en fictie, tegen de achtergrond van de veelbewogen jaren tachtig, toen intellectueel Parijs nog het centrum van de wereld was.

“‘De zevende functie van taal’ is een spannende taalkundige thriller, een wervelende avonturenroman, een gemakkelijke satire en een metaroman ineens, waarin een ragfijn spel wordt gespeeld met waarheid en fictie.’ Aldus De Standaard.

Deel 5: ‘Woordenboek’ van Jenny Erpenbeck

In een fictieve Zuid-Amerikaanse dictatuur groeit een jong meisje beschermd op. Soms sijpelen er gruwelijke details over de buitenwereld haar leven binnen. Terwijl ze piano speelt of met haar vriendin Anna praat, weerklinken buiten harde knallen. Vuurwerk, klappende banden, of zijn het schoten? Waarom verdwijnen er af en toe mensen en waarom heeft de dochter van de min opeens geen handen meer? Ook in haar eigen leven heeft zich iets gruwelijks voltrokken. Gaandeweg ontdekt ze dat sommige geheimen beter bewaard kunnen blijven, en dat de waarheid ook een leugen kan zijn.

In 'Woordenboek' filosofeert en jongleert Jenny Erpenbeck met taal. Wat gebeurt er als woorden hun betekenis verliezen en de mens de macht over de taal kwijtraakt? Als taal niet meer is dan een werktuig van indoctrinatie?

Jenny Erpenbeck werd in 1967 geboren in Berlijn. Ze werkt daar nu als schrijver en regisseur, en is een van de meest toonaangevende Duitse schrijfsters van dit moment.

De boeknummers

'Atlas van de Nederlandse taal: editie Vlaanderen' van Fieke van der Gucht, Johan de Caluwe, Mathilde Jansen en Nicoline van der Sijs.

Speelduur: 21:28, boeknummer: 27701

'Taal is zeg maar echt mijn ding' van Paulien Cornelisse.

Speelduur: 6:00, boeknummer: 303770.

11 braillebanden, boeknummer: 33610.

'Heerlijk helder' van Jan Hautekiet en Ann De Craemer.

Speelduur: 3:39, boeknummer: 27062.

'De zevende functie van taal' van Laurent Binet.

Speelduur: 14:00, boeknummer: 24423.

22 braillebanden, boeknummer: 41936.

'Woordenboek' van Jenny Erpenbeck.

Speelduur: 3:26, boeknummer: 9102.

Verhaal centraal: 'Eerste persoon enkelvoud' van Haruki Murakami

De Japanse schrijver Haruki Murakami behoeft nauwelijks een introductie. Hij is een literaire superster en al jarenlang een van de topfavorieten voor de Nobelprijs voor Literatuur. Zijn romans 'Norwegian wood', 'De opwindvogelkronieken' en 'Kafka op het strand' zijn stuk voor stuk moderne klassiekers.

Maar Murakami is ook een begenadigd schrijver van kortverhalen, zo merk je ook in zijn recentste bundel 'Eerste persoon enkelvoud'.

Een toevallige ontmoeting op een parkbankje verandert in een raadselachtig wiskundig onderhoud dat de verteller decennia later nog bezighoudt. Een naamloze, oudere man denkt terug aan twee bepalende liefdes uit zijn jeugd. Een reiziger in een aftandse herberg wordt deelgenoot van de romantische ontboezemingen van een melancholieke aap. In de acht verhalen in 'Eerste persoon enkelvoud' is steeds een klassieke Murakamiëske ik-figuur aan het woord die een uniek fragment van zijn werkelijkheid met ons deelt. Het is Haruki Murakami op zijn zuiverst: bevreemdend, troostrijk, weemoedig, geestig en ontroerend.

Je kan nu luisteren naar het verhaal 'Op een kussen van steen', het duurt 25 minuten.

Boeknummer

'Eerste persoon enkelvoud'. Vertaald uit het Japans.
Speelduur: 5:16, boeknummer: 29238.

Hoorspel uit de doos: 'Het derde huwelijk' van Tom Van Dyck, naar het werk van Tom Lanoye

Maarten Seebregs, die terminaal ziek is, probeert het verlies van zijn geliefde echtgenoot Gaëtan te verwerken. Dan doet een volstrekt onbekende man hem een aantrekkelijk voorstel: trouwen met zijn Afrikaanse geliefde in ruil voor een smak geld. Vanaf dat moment komt Maarten Seebregs' leven in een stroomversnelling terecht waarin liefde, passie en bedrog de boventoon voeren.

Maarten en Tamara, zo heet de Afrikaanse vrouw, groeien geleidelijk aan naar mekaar toe, je zou zelfs kunnen stellen dat Maarten tot een soort bekering komt. Maar achter de schermen blijkt Tamara een verhouding te hebben met Philip, die steevast als haar broer wordt voorgesteld, stiekem heeft ze een passionele relatie met hem. Voer genoeg voor de controlediensten die het schijnhuwelijk tussen Maarten en Tamara dreigen te achterhalen. Om nog te zwijgen van de man die de opdracht tot dit alles gaf en in een kwellende jaloezie losbarst ...

Het hoorspel 'Het derde huwelijk' is gebaseerd op de gelijknamige roman van Tom Lanoye. Tom Van Dyck regisseerde dit werk, je hoort de stemmen van bekende Vlaamse acteurs zoals Frank Focketyn, Robby Cleiren en Katelijne Damen. Schrijfster Chika Unigwe vertolkt de rol van Tamara. In dit hoorspel komen actuele thema's aan bod zoals migratie, mensenhandel, racisme en de toekomst van Europa.

Geniet van dit meeslepende hoorspel, het duurt een uur en twintig minuten. Uiteraard vind je ook de roman van Tom Lanoye zelf in onze collectie.

'Het derde huwelijk' van Tom Van Dyck, naar het werk van Tom Lanoye.
Boeknummer: 16962.

'Het derde huwelijk' van Tom Lanoye.
Speelduur: 11:33, boeknummer: 8796.
21 braillebanden, boeknummer: 33983.

Colofon

Bedankt voor het luisteren en graag tot de volgende keer!

De artikels in dit nummer werden geschreven door Celine Camu, Saskia Boets, Thomas Van den Eynde en Diego Anthoons.

Je hoorde de stemmen van Rita Waeytens en Piet Deslé. In de podcastaflevering over Georges Simenon hoorde je de stem van Luk De Koninck.